

TÄNASE LEHE VAHEL
AJAKIRI ELUKOGENUD INIMESELE

60+

AINULT TELLIJATELE!

”

**Tõsi, meil on endiselt ka vanemaid liikmeid, kes arvavad, et
erakond on Edgar ja Edgar on erakond.**

JAAK AAB, Keskerakonna peasekretäri kohusetäitja

LK 3

Põdrad on liikvel

ELMO RIIG

Jooksuaeg ja täna alanud ajujahihooaeg sunnivad põtru metsades suuremaid tiire tegema. Vahemaid läbides satuvad nad ka tavalisest tihedamini maanteid ületama, seepärast tasuks autojuhtidel eriti ettevaatlik olla. Läänud teisipäeval astus Sakala fotograaf Elmo Riigi auto ette oota-

matult üks emasloom kahe vasikaga. Autot märganud, keerasid vasikad otsa ümber ja nii õnnestus üks neist kaamerasilma kinni püüda. Pilt on tehtud õhtul kella poole kaheksa paiku Mõõnaste külas Õisu turbaraba ligidal. (Sakala)

**HIIRTTEL
ON PIDU!**

Oktoobris kõik hiired
25% soodsamad

TT Tarkvara
Lossi 20, tel 433 0070
www.tttarkvara.ee

tt tarkvara

AP Mets

Ostame
metsakinnistuid,
kasvavat metsa
ja põllumaad.

Info tel 434 2330, 505 7355.
E-post apmets@apmets.ee

ILM

15°

Täna on vahelduva pilvisusega ilm. Paiguti sajab hoovihma. Puhub lääne-tuul kiirusega 7–10 meetrit sekundis. Sooja on 14–16 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 7.23 ja loojub kell 18.50.

VILJANDIS

Loeng näitusel

Täna kell 12 algab Kondase keskuses Ameerika kultuuriajaloolase R. Paul Firnhaberi näitust selgitav loeng «Väikesed asjad».

JUUBEL

75
Urve
Bergman,
suusatreener

9 771406 401012 ISSN 1406-4014

ARVAMUS

Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

» TITAN

«Siberi sääsed hammustavad enamasti niimoodi, et kui teha vetsupeatus, on pärast valus kõndida.»

Rännumees Väino Laisaar
(Sakala, 28. september)

VABA MÕTE

Kõik muutub heaks?

Järgmisel aastal läheb elu Eestis heaks. Sellise järelduseni võib jõuda, kui vaadata teispäeval ja kolmapäeval ministriümidest väljasaadetud pressiteadete pealkirju. Ainult hea ja veel parem on meid ootamas.

Igal sügisel jõuab kätte päev, mil valitsus kinnitab järgmise aasta eelarve. Ministriümidel tähendab see, et teele läkitatakse positiivsusest pakatavad teated, kes ja kui palju järgmisel aastal rohkem raha saavad. Kusjuures aeg on näidanud, et on selge seos valitsuse koostöövõime ja tugevuse ning eelarvet kiitvate pressiteadete vahel. Mida kehvem on valitsuses seis, seda rohkem on häid teateid. Ja seekord oli neid tõesti palju.

Olgu mainitud mõned pealkirjad. «Rohkem inimesi hakkab saama riigi õigusabi»; «2017. aasta riigieelarve aitab vähendada ääremaastumist»; «Järgmise aasta eelarve eelnõu suunab lisaraha huvitegevusse, teadusesse ja õpetajate palka»; «7,3 protsenti suurem eelarve kasvatab majandust, julgeolekut ja inimeste heaolu»; «Riik investeerib 2017. aastal laste ja perede heaolu tõstmisse»; «Üksi elavatele pensionäridele hakatakse järgmisest aastast maksma toetust»; «Filmi-de toetuskava maht tõuseb miljoni euroni»; «Riik investeerib 5,7 miljonit avalike teenuste arendamisse»; «Uus riigieelarve toob maksutagastuse madalapalgalistele, toetab peresid ja kasvatab kaitsevõimet».

Tavaliselt kohe esimesel päeval saadab oma pressiteate uue eelarve kohta ka opositsioon. Seekord tegi ta seda tõenäoliselt presidendivalimiste tõttu päeva võrra hiljem. Ootajad aga ei pidanud pettuma. Keskerakonna fraktsiooni juht Kadri Simson tembeldas eelarve oma avalduse pealkirjas paigaltammumiseks ning avalõigus, küll pisut iseendale vastu rääkides, ummikusse jooksmiseks. Resümeeena võis igal juhul aru saada: sama jama nagu igal aastal.

On see siis eriliselt hea või haruldasetl kehv eelarve?

Faktiliselt on kogusumma suurem, kui Eestil kunagi on olnud. Sisuliselt tunnevad selget elu paranemist vähesed. 4,5 protsenti palgatõusu õpetajatele on kogusummas muidugi suur, aga igale inimesele eraldi võetuna on see pigem pisike muutus. See oli vaid üks näide, aga niisuguseid on eelarve positiivne osa täis.

Tavaliselt mööduvad mõned päevad – aeg, mis kuulub ajakirjanikel eelarve läbilugemiseks –, ja joonistub välja ka eelarve negatiivsem külg. Seejärel hakkab avalikkus teada saama, kui palju tõusevad aktsiisid ja riigilõivud. Välja tuleb seegi, et mitmes sektoris peavad lubatud palgatõusud tulema nii-öelda sisemiste reservide arvelt, ehk selgub, kui palju riigi palgal olijaid tuleb aasta jooksul koondada.

Kokkuvõttes võib vahest öelda, et üleüldiselt halvemaks meie elu ei lähe. Positiivne seegi. Kellegi töökoht kindlasti koondatakse, keegi saab mõne euro juurde, aga absoluutsesse rikkusesse me kogu riigiga 2017. aastal ei liigu ning suure hulga inimeste igapäevases hakkamasaamises märkimisväärsed muutusi ei tule.

MARKO SUURMÄGI,
Sakala peatoimetaja
asetäitja

On see siis eriliselt hea või haruldasetl kehv eelarve? Faktiliselt on kogusumma suurem, kui Eestil kunagi on olnud. Sisuliselt tunnevad selget elu paranemist vähesed.

Nädala foto. Täitsa vaba koht

Õnneks ei vaata sellelt pildilt vastu hoonesse sisse sõitnud auto. Muu hulgas Sakala toimetuse pesaks oleva Tartu tänav 8 hoone ning notaribüroo käsutuses oleva Tartu tänav 8-a maja vahel on tänavapoolses servas ahenev pilu, kus tavaliselt ei ole mitte midagi. Neljapäeval aga veidikest aega oli. Üks BMW nimelt.

Liiklusseadusega niisugune leidlik lahendus hästi kokku ei käi. See sätestab, et kõnniteel tohib osaliselt või täielikult peatuda või parkida üksnes siis, kui seda lubab asjakohane liikluskorraldusvahend. (Sakala)

NÄDALA NÄGU

Tantsumees katuselt

On üks nali, mis ütleb, et kui Jennifer Lopez kasutab artistinime J. Lo, siis Venemaa poptäht Dima Bilan oma nime samal moel lühendada ei saa: D. Bil ei kõlaks lihtsalt hästi.

Al. Fed võiks seevastu staarile sobida küll. Pärnu osaühingu Katuseabi töömeh Alexei Fedorovi ülesastumine rekonstrueeritava Uga-la teatri maja otsas on Viljandi hiljutisim sotsiaalmeedia sensatsioon.

Elmise nädala reedel vihtusid Viljandi gümnaasiumi rebaseid teisel

pool Valuoja tiiki tantsu. Oli külm ja udune. Fedorov nägi, mis sünnib, ja tegi pulli katusel kaasa. Üks õpetajatest jäädvustas telefoniga tema tantsu ja peagi rippus video Sakala digilehel. Edasine on juba ajalugu.

Esialgu inimesed muidugi ei teadnud, mis nimi on vide os pisikesel pikslilise koguna kargleva inimese passi kirjutatud. Kui Sakala ta sel nädalal üles otsis ja temaga juttu puhus, selgus, et ta on inimesena sama muhe, kui oli tants, mille ta kooliperele pakkus.

KARL-EDUARD SALUMÄE

ELMO RIIG

NÄDALA ÜRITUS

Hoidmist väärt hoidisemess

Üks Eesti kunagisi peaministreid olla kord välismaal suurt messi uudistamas käinud ja pärast võõrustajatele kiitnud: «You have a nice mess here!» («Teil on siin väga tore segadus!»)

2006. aastast peetav Olustvere hoidisemess on kujunenud suureks, kõrgetasemeliseks ja oodatud ürituseks. Ilma naljata. Nädalapäevad tagasi oli proovimiseks välja pandud mitusada hoidist – üks parem kui teine. Püstitati ka uus

lähikäinute rekord: üle 5000 inimese.

Eestlased ütleavad mõnikord, et meie rahva tugevuseks on maalähedus ja säilinud side loodusega. Et tänu sellele oleme palju asjalikumad kui mugavad lääneeurooplased. Hoidisemessilaadsed üritused hoiavad niisugust vaimu elus. Nendega antakse tubli panus selle heaks, et säilitusaineteta valmistatud toidukraam oleks eestimaalaste seas ikka au sees.

KARL-EDUARD SALUMÄE

KESKERAKOND Viljandis kasvanud ja koolis käinud Jaak Aab on pärast mitmeaastast pausi taas suures poliitikas. Temast on saanud Keskerakonnas Edgar Savisaart kukutada ihkava leeri üks käilakujusid.

Ülevõtja

RANNAR
RABA

Sakala
vanemtoimetaja

«**T**undub, et suurem osa on mõistnud muutuse möödapääsmatust, aga Edgari-ga on raske,» kommenteerib eelmisel pühapäeval Keskerakonna peasekretäri kohusetäitjaks nimetatud Jaak Aab oma kodupartei hetkeolukorda.

Eesti avalikkus oli hakanud Viljandi Paalalinna kooli viilistlast, omaaegset Võhma linnapead ning hilisemat riigikogulast ja sotsiaalministrit Jaak Aabi juba unustama. Pärast seda, kui Andrus Ansipi esimene valitsus 2007. aasta aprillis lõpetas ja Aab riigikogu sotsiaalkomisjoni aseesimeheks taandus, polnud teda telekraanil enam öieti näha olnud. Kuni eelmise pühapäevani.

Nüüd on temast saanud Keskerakonna pikaaegse esimehe Edgar Savisaare vastu otsustavalt üles tõusnud leeri üks käilakujusid. Et pärast Oudekki Loone tagandamist kannab ta erakorraliselt partei peasekretäri kohuseid, on piltlikult tema käes Keskerakonna aida-, keldri- ja laudaukse võtmed. Oluse oeldes on ta aga üks vähestest, kelle taskus kõlisevad neljapäevast saadik erakonna peakontori võtmed: just tema oli see, kes lasi büroo ukse-lukud uute vastu välja vahetada. Aab on vastutav organisatsiooni rahaasjade, paberimajanduse ja info liigutamise eest, seega sõltub edasistes arengutes temast märksa enam, kui väljapoole paistab.

Ehkki Savisaare-vastaseid sisevõitlusi on Keskerakonnas vahelduva eduga peetud selle algusaegadest saadik, näib seekordne lahing olevat põhimõtteline. See on otsene ülevõtmine. Muu hulgas tõestab seda tõsiasi, et vastandliku suhtumise-ga parteilased pole karvupi-di koos üksnes kabinetiseinte vahel, vaid ka ajakirjanike vaateväljas.

«Mina siin koos Heimariga ei räägi,» teatas Jaak Aab esmaspäeval TV 3 õhtustes uudistes, kui reporter teda erakonna Toompeal asuva hinnalise bürooahoone kangialuses intervjuuerima hakkas. Koht ei sobinud Aabile, sest Savisaare kõige tulisemate kaitsjate sekka kuuluv Heimar Lenk seisib sealsamas kõrval ning tänitas «putšiste», nii kuis torust tuli.

Miks otsustasid Savisaare tooli loksutama läinud noorema põlvkonna keskerakondlased peasekretäri kohusetäitjaks määrata just Jaak Aabi? Miks teda usaldatakse?

Selgelt Savisaare poole hoi-

dev eurosaadik Yana Toom arvab, et selline rollide jaotus oli Simsoni-Repsi-Ratase seltskonnal juba ammu kindlaks määratud. Aabi Toom isiklikult eriti hästi ei tunne, kuid on veendunud, et too on hea organisator. «Juba siis, kui ma Tallinna abilinnapea olin, käis Kadri Simson minu juures rääkimas, et näe, tal on seal kuskil selline tegus mees, kellele võiks süsteemis koha leida. Sellest ma järeldan, et neil on tõesti head ja usaldavad suhted.»

Tõsi ta on: Aab suutis end Keskerakonnas tugeva administraatorina tõestada juba palju aastaid tagasi ega ole seda mainet minetanud. Ta oli üks peamisi peasekretäri kandidaate juba 2003. aastal, kuid eelistas toona Eesti linnade liidu tegevdirektori kohta ning avas tee peasekretäri positsioonile toona veel noorpoliitikuks tituleeritud Simsonile.

Teiseks on Aab juba mõnda aega olnud mitmes mõttes rohkemgi peasekretär, kui oli päris peasekretär Oudekki Loone. Nimelt anti aasta esimesel poolel tema ohjata erakonnasisene infovahetus, mis puudutas käimasolevat haldusreformi. Et see on maapiirkondadele vaat et üldse tähtsaim teema, sai Aabist piirkondlike organisatsioonide juhtidele oluline partner ja abimees. Selline usalduslik suhe on kriitilistel hetkedel kulda väärt kapital.

Nii polnud midagi imestamisväärselt selleski, et Jaak Aab asus jaanipäeva paiku vedama Mailis Repsi presidendikampaaniat. Lahti seletatuna tähendab see, et nüüdne peasekretäri kohusetäitja on viimase kolme kuuga silmast silma kohtunud peaaegu kõigi keskerakondlastega, kel võiks oma koduvallas mingisugustki sõnaõigust olla. Ta teab paljusid nime- ja nägupidi ning oskab hinnata nende meelsust ja ootusi. Ühtlasi on tal endal kogemus väikese, majanduslikult hädises olukorras linna juhtimisest. Novembrikuise erakorralise kongressi valguses annab see kõik kokku tugeva trumbi, mida pole Savisaare kokkukuivanud lähiringis enam kellelgi vastu panna.

Praegu Keskerakonna riigikogu fraktsiooni juhtiv Kadri Simson kiidab Jaak Aabi kui väsimatut suhtlejat. «Energia, millega ta juba varahommikul tegutsema hakkab, on imetlusväärne. Sellist asja, et Jaak jätkaks talle vastamata kõne teinud inimesele tagasi helistamata, naljalt ei juhtu. Ta oskab ja tahab suhelda ning just seda on Keskerakonnas praegu väga vaja. Pinged saavad teadupärast enamasti alguse ebapiisavast või ebaausast suhtlemisest. Rääkida, rääkida, rääkida – see on ainus võimalus pingeid maha võtta,» ütleb ta.

Simson tunnistab, et mõttekaaslased asetaskid Aabi õlga-

dele väga suure koorma, sest lisaks erakonna rahaasjadesse süvenemisele tuleb tal neil päevil olla valmis ka solvanguteks ja rünnakuteks. Inimesele, kes 22 aastat tagasi astus Keskerakonda puhtalt maailmavaatelistel kaalutlustel ega ole kunagi oma valikut kahetsenud, võib säärase situatsioon mõjuda rusuvalt. «Aga me toetame teda. Mul pole kahtlustki, et Jaak on kõige vastupidavam inimene seda rolli kandma,» lisab Simson.

Peaaegu sõna-sõnalt sama arvab Jaak Aabi omaaegne kolleeg Viljandimaalt, Kõo vallavanem Tar-mo Riisk. Temal pole Keskerakonnaga küll mingit pistmist, ent ta avaldab veendumust, et Aab on puntrasse jooksnud situatsioonide lahendamises mihkel.

«Lihtne tal muidugi praegu pole, aga võib-olla just seda ta otsibki, sest ta on aastatega eri tasandite poliitikas kõvasti karastunud. Temasugused julged ja sõnapi-dajad mehed kuluvad mis tahes ettevõtmises ära. Mina usun küll, et temast on abi Keskerakonnas korra majja saamisel. Kui kaua neil seal see palagan ümber ühe mehe ikka käia saab?! See pole ju ammu enam normaalne,» arutleb Riisk.

Palve peale meenutada mõnda kõnekast ja iseloomustavat seika seoses Aabiga toob vallavanem Riisk pikemalt juurdle-mata välja kaks.

Esitaks oleks tema väitel Kõo hooldekodus omal ajal põhjalik remont tegemata jäänud, kui toona sotsiaalministriametit pidanud Aab poleks asjaajamisel hea nõuga appi tulnud. Minister isiklikult olla aidanud omavalitsusel raha-taotlust vormistada nii, et see lõpuks rahuldati. Riisk arvab, et Aabita oleks Kõo rahvas jänni jäänud, sest riiklikult jagatavad summad liiguvad Eestis ennekõike sinna, kus võimuerakondade liikmed ees istuvad, tema aga on hoidnud põhimõtteliselt parteitult joont.

Teine ere seik meenub Riiskile 1990. aastate lõpust,

mil möödus sajand Liivimaa kubermeri korraldusest ühendada Kõo ja Arussaare vald. Et Võhma jääb just kunagise Arussaare valla territooriumile, otsustasid naaberomavalit-suste ametnikud üheskoos ise-laadset haldusreformi tähtpäe-va tähistada.

«Oli ikka kõva pidu küll. Jaagul oli seal kande-v roll,» nendib Riisk.

Jaak Aab ise väidab, et tunneb end praegu Keskerakonna peasekretäri kohusetäitjana üpris hästi, ning märgib, et äsja läbitehtud presidendiralli-ga võrreldes on Keskerakonna büroos paberitega tutvumine võrdlemisi vähe kurnav ülesanne. Ühtlasi annab ta mõista, et tal on selge siht silme ees. «Olen juhatuse tasandil erakonna tegevuses kaasa rääkinud 2002. aastast saadik ja kogu selle aja suhtunud meil vil-jeldavas juhtimisstiili – eeskätt finantsasjade ajamisse – kriitiliselt. Ma ise olen harjunud juhina rahaasju korras hoidma. Seevastu Keskerakonna eelarvete vastuvõtmine ja

täitmine on kogu aeg kujutanud endast suurt segadust ja viimastel aastatel on segadus üksnes kasvanud.»

Edgar Savisaarega pole Jaak Aab juba mõnda aega rääkinud. Vähemalt ühe korra on nad viimase nädala jooksul samal ajal erakonna kontorise sattunud, kuid esimees ei pidanud tarvilikuks juttu teha ja Aab ei näinud põhjust initsia-tiivi haarata. Oletatavasti polekski neil suurt millestki kõ-nelda olnud.

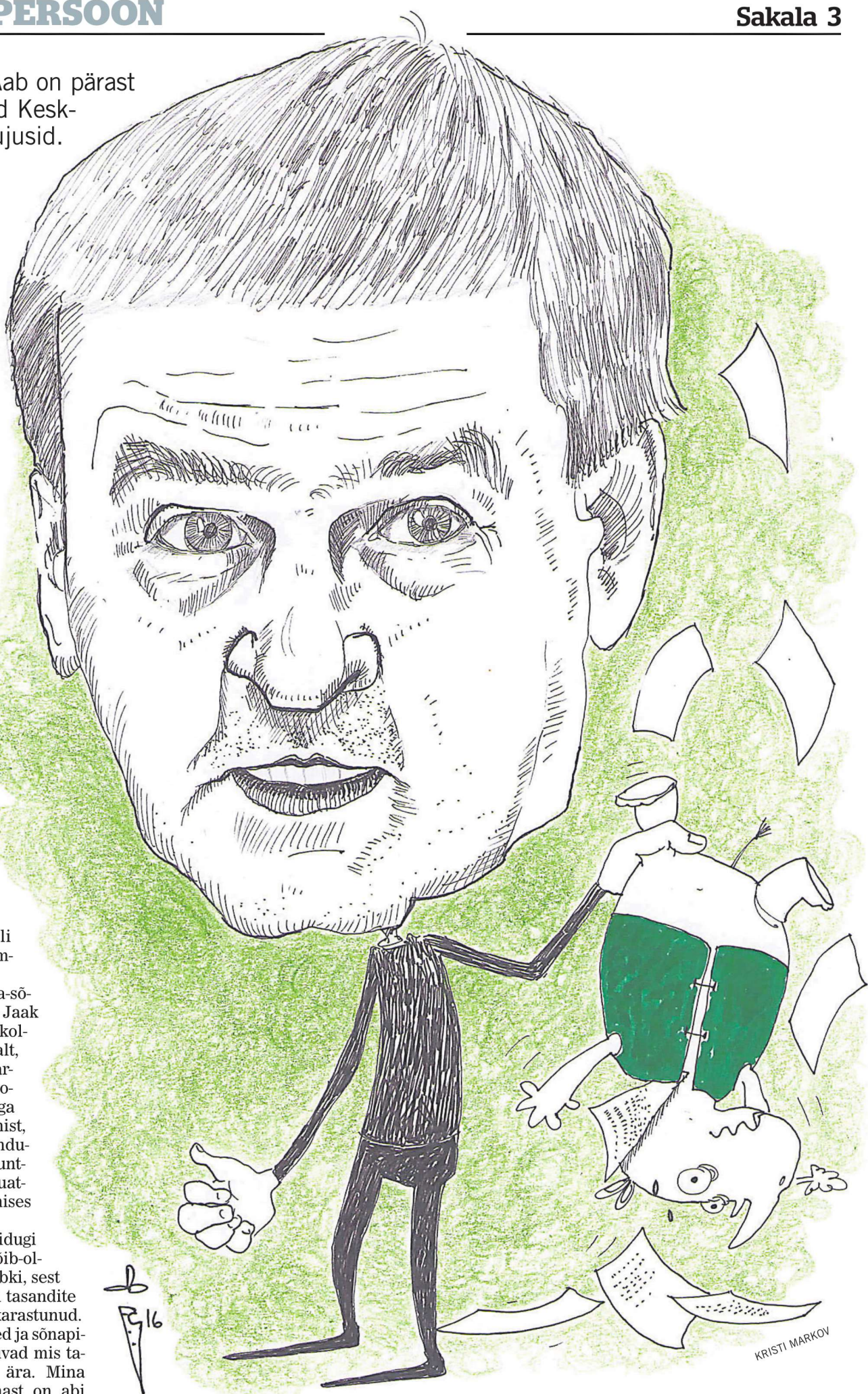
Küsimusele, mida ta soovitaks Edgar Savisaarel lõheneva erakonnaga peale hakata, jätab Aab otsesõnu vastamata. Küll aga vihjab ta, et veteranpoliitikul oleks põhjust oma sammude tagajärgi põhjalikult kaaluda ja vabahtlikult pensionäripõlve kasuks otsustada.

«Soovitaksin Edgaril vastu võtta sellise otsuse, mis võimalikult vähe lõhuks erakonda ja annaks kõigile edaspidiseks elujõudu,» lausub Aab.

Muu hulgas avaldab ta veendumust, et Savisaare toetus erakonnas pole enam nii suur kui mullu novembris peetud kongressi aegu.

«Arvan, et vahepeal on paljud mõistnud, et muutused on Keskerakonnale hädavajalikud. Tõsi, meil on endiselt ka vanemaid liikmeid, kes arvavad, et erakond on Edgar ja Edgar on erakond. Aga kui Edgar ise jätkab nii nagu seni, osutub erakonna lõhkujaks just tema. Loodan väga, et suudame siiski organisatsiooni koos hoida ega pea nägema inimeste massilist lahkumist. Väljavaated selleks on head, kui asja targalt ajada,» räägib Aab.

Seda, kas ta kunagi võiks munitsipaalpoliitikasse naasta, ei julge praegu Tallinnas elav Aab ennustada. «Ma pole sellele mõelnud – muud tegevust on liiga palju. Üldiselt pole mul aga olnud kunagi elus vajadust karjääri planeerida, sest väljakutsed on riburada mind ise üles leidnud. Vastan seepärast teile praegu nii nagu Scarlett O'Hara raamatus «Tuulest viidud»: «Mõtlen selle peale homme.»»

KRISTI MARKOV

MINISTER

Jevgeni Ossinovski: Reformierakonna haprus on jätnud valitsuse tööle jälje

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees, tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski leiab, et viimasel ajal kasvanud kriitikast hoolimata on praegune valitsus suutnud mitmes valdkonnas tulemuslikult tegutseda. Samas ei aja ta tagasi, et presidendivalimistest sündinud pinged on jätnud täidesaatvale võimule oma jälje.

Jevgeni Ossinovski, neljapäevases TV3 saates «Kolmeraudne» väitis teie endine erakonnakaaslane Mihkel Raud, et praegune Taavi Rõivase valitsus ei ole kunagi toimunud ega hakkagi kunagi toimima. Õelge teie, milline selle valitsuse tööviime tegelikult on. Ma olen kuulunud kahte Taavi Rõivase juhitud valitsusse ja julgen väita, et sotsiaaldemokraadid on neis saanud elu viia mitu väga kaalukat asja. Meie tegevuse rõhk on olnud lastega perede olukorra parandamisel. Esimese ja teise lapse toetus on teadupärast tõusnud 19 eurolt 50 eurole ning alates kolmandast lapsest on see 100 eurot. Järgmisel aastal rakendub lisatoetus nii, et kolmelapseline pere hakkab saama juba 300 eurot.

Samuti käivitame järgmisel aastal üksikvanemate elatisabi fondi ning hakkame toetama noorte huvitegevust. Seda kõike võiks nimetada üldse üheks suuremaks reformiks Eesti ajaloos ja see hakkab selgelt peegelduma laste vaesust ja ebavõrdsust kajastavates andmetes. Õigupoolest juba peegeldubki. Selles mõttes võivad sotsiaaldemokraadid küll öelda, et aeg on olnud viljakas.

Teisalt tuleb muidugi tunnistada, et olukorras, kus valitsusse kuulub kolm erakonda ja kus ümber laua istub maailma-vaateliselt üpris mitmekesine seltskond, ei ole paljudes asjades lihtne kokku leppida. Ja eks tõi see seegi, et Reformierakonna sisemine haprus, mis on viimasel ajal ilmnunud, on valitsuse tööle oma mõju avaldanud. Eriti on seda tunda olnud viimase kuu vältel seoses presidendivalimistega.

Selle pärast kõlavadki üha enam väited, justkui oleks Taavi Rõivas nõrk ja otsustusvõimetu peaminister. Millise-na teie teda näete?

Seda, milline on tema positsioon Reformierakonnas, pole mõtet minu käest küsida. Peaministrina on tal vaieldamatult

oma stiil. Nii nagu inimestel ikka, on ka Rõivasel oma tugevused ja nõrkused.

Selge on see, et praegust valitsust pole lihtne juhtida, sest meie erimeelsused mõnes küsimuses on põhimõttelised.

Taavi Rõivasel on kombeks teravamates küsimustes inimestega pikalt läbi rääkida. Mõnes mõttes on see ehk nõrkus. Samas võib selline pehme lähenemine anda ka tulemusi. Hinnang sõltub suuresti vaatenurgast.

Millise pilguga vaatate praegu Keskerakonnas käivale võimuvõitlusele?

Eks üldjoontes võiski arvata, et pärast seda, kui Edgar Savisaar oli reetnud presidendivalimistel omaenda kandidaadi, saab protsess raevukust juurde. Samas see, kuidas avalikult arveid klaaritakse ja erakonna kontori lukke vahetatakse, on mõnes mõttes ootamatult tuline.

Keskerakond on juhtimiskriisi ja ideede puuduse käes vaevelnud juba pikka aega. Keege ei kahtle, et Edgar Savisaare «parim enne» erakonna esimehena on möödas. Tal on olnud hulk võimalusi väärikalt lahkuda ja teatepulk üle anda neile, kellel on rohkem ideid ja energiat. Paraku pole ta tahtnud neid kasutada ning on sellega marginaalseerinud Eesti suurima opositsioonipartei rolli.

Suurem osa Keskerakonna aurrust on viimasel ajal kulu- nud sisemiste arvete klaarimisele, mitte valitsuse kontrollimisele. Valitsuse liikmena võiks ma selle üle rõõmustada, sest eks ole lust töötada, kui opositsioon on nõrk. Aga kui riigimehelikult läheneda, siis Eestile tervikuna on see halb. Seepärast loodan, et keskerakondlased saavad peagi oma küsimused lahendatud ning saavutavad sisemise ühtsuse.

Oletame, et Edgar Savisaar langebki sel sügisel partei eesotsast. Kas sotsiaaldemokraadid võiksid sel juhul proovida moodustada keskerakondlaste ja veel ühe partneriga sellist võimuliitu, kuhu ei kuuluks Reformierakond? Oluline on silmas pidada, et formaalne juhivahetus oleks Keskerakonnale alles esimene samm. Sealst edasi tuleks taastada sisuline ühtsus ja tööviime. Selleks, et tekiks kas või teoreetiline võimalus Keskerakonda valitsusvastutusse kaasata, peaks tal olema tugev poliitiline selgroog. Poliitikat on väga keeruline teha, kui su erakond on lõhki. Ükskõik, kes valitakse novembris Keskerakonna juhiks, pundi kooshoidmine ei ole tal lihtne.

Eelöeldu taustal ei saa muidugi eitada, et juba praegu leidub parlamendis neid inimesi,

kes mõtisklevad, kuidas ole- masolev seis uppi lüüa. Iseene- sest on see ka mõistetav, sest kui mõelda praegusele valitsusele alternatiive, oleks kõige lihtsam koostus Reformierakonna ja Keskerakonna liit. Mõlemad on suured ja kahekesi oleks kindlasti lihtsam valitseda kui kolmekesi. Pealegi on neil varasemast ajast koostöökogemus. Seepärast tugevnevad pärast Savisaare langemist kahtlemata spekulatsioonid selle üle, kas Reformierakond ja Keskerakond teevad omavahel valitsuse. Kuidas tegelikult läheb, on praegu väga raske prognoosida.

Kuidas mõjub presidendivalimiste läbikukkumine valimiskogus Eesti poliitikute usaldusväärsele?

Poliitilise süsteemi usaldusväärsus on kahtlemata kannatanud.

Ma küll ei taha ennast üldiselt kiita, aga võin kinnitada, et püüdsin augustis, kui riigikogu hakkas presidenti valima, partneritele rääkida: kulla sõbrad, kas te saate aru, millega me nüüd õigupoolest tegeleme, kuhu me sellise protsessiga välja purjetame? Sellisesse pikka ja avalikku kampaaniasse, mis meil tänavu välja kujunes, oli programmeeritud päris suur risk. Kui kandidaadid püüavad inimeste toetust, kuid jäävad valimata, toob see paratamatult kaasa pettumuse.

Sotsiaaldemokraadid pak- kusid omalt poolt välja skeemi, kuidas president riigikogus ära valida. Paraku see ei töötnud. Mäletan, kuidas mõne erakonna esindajad, kes kokku leppida ei tahtnud, rääkisid, et me võimegi parlamendis parteilist mängu mängida, sest valimiskogus valitakse igal juhul ära. Küsisin juba siis: miks te arva- te, et valimiskogus läheb kokkuleppimine kuidagi lihtsamalt? Nagu näha, sellel küsimusel oli alust. Kõik peale sotsiaaldemokraatide rammisid lõpuni oma kandidaatidega välja ja see tõi kaasa pretse- denditu olukorra.

Mis viie aasta pärast saab? Kas presidendivalimise kor- da tuleks muuta?

Süsteemi puuduste üle tuleb kindlasti arutada pärast seda, kui esmaspäeval on Eestile kõi- gest hoolimata tubli ja särav president valitud. Enne hoiduk- sin sel teemal mõtteid avalda- mast. Teeme ühe töö ära ja asu- me seejärel järgmise kallale.

Niisiis te ei ütle ka seda, kas olete praeguse süsteemi kõpitsemise või otsevalimiste kehtestamise poolt?

Otsevalimistele olen vastu. Sel- liste volitustega ametikandjat, nagu seda on Eesti president, ei sobi kuidagi otse valida.

Ehkki Jevgeni Ossinovski hinnangul mõjus pikaks veninud presidendiralli Eesti poliitikute usaldusväärsele halvasti, ei poolda ta riigipea otsevalimist.

LIIS TREIMANN (POSTIMEES)

Viljandi haigla ehitus võib alata ülejärgmisel aastal

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Tervise- ja tööministri Jevgeni Ossinovski kinnitusele on uue Viljandi haigla ehituse ettevalmistamine saanud hoo sisse ning suure tõenäosusega lütiakse kopp maasse üle- tuleval aastal.

Pärast aastaid väldanud arutelusid ja vahel kattetuks osutunud lubadusi otsustas valitsus eelmisel nädalal anda raha Viljandi haigla projek- teerimiseks. Umbes kuu varem oli poliitikutelt heaks- kiidu saanud kava rajada maakonnakeskusesse ka uus tervisekeskus. Need kaks asutust peavad idee kohaselt hakkama tegutsema ühe ka- tuse all.

Eile Viljandis käinud Jevgeni Ossinovski sõnul läheb uue hoone projekteerimine

lahti järgmisel aastal. Ehitu- se rahastamise kohta on plaan- nis põhimõtteline otsus lan- getada järgmise aasta keva- del, kui valitsus asub järgmis- teks aastateks koostama eel- arvestrateegiat. Ministri sõ- nul tähendab see seda, et 2018. aastal võiks haigla ehi- tus lahti minna.

Vastuseks küsimusele, mis võiks veel plaani nurjata, ütles Ossinovski, et ei oska ühtki sellist asjaolu praegu ette näha. «Kui midagi väga ootamatult ja kardinaalset viltu ei lähe, on asi hoo sisse saanud. Tervisevaldkonnas seisab ees kaks tähtsat ehi- tust: esiteks Viljandi haigla ja teiseks Ida-Virumaa kesk- haigla teine etapp,» lausus ta.

Suure tõenäosusega ehi- tatakse uus haigla Viljandi turu parkimisplatsi kõrvale vana õunaiaa asemele.

VILJANDI

Volikogu määras noortele järjekordse juhi

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Viljandi volikogu vahetas viimase poolteise aastajooksul neljandat korda noortevolikogu juhti. Noortekogu spiikrit see teadmine eriti ei hirmuta, sest ta on juba harjunud hakkama saama ilma ametliku juhita.

«See inimene, kelle volikogu määrab, peaks olema noorte ja linnajuhtide vahel vahendaja,» sõnas noortevolikogu spiiker Keiti Piirisild. «Aga me suudame ka ise kontakti hoida. See ametlik juht on rohkem formaalne asi.»

Uue ametliku juhi noored aga neljapäeval taas said. Selleks valiti Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsiooni juht Gert Elmaste. Enne valimist pälvitas ta aga opositsiooni pahameele sellega, et keeras kõik talle esitatud küsimused naljaks ning näitas opositsiooni hinnangul üles selget asjatundmatust.

«See tõestab, et koalitsioon ei võta noortevolikogu tõsiselt ning seda on neile vaja vaid moe pärast,» nentis opositsionäär Kris Sild, kes ise juhtis noortevolikogu poolteist aastat tagasi.

Elmaste tunnistas, et kokkulepe tema valimiseks oli sündinud vaid paar tundi varem ning sel hetkel teadis ta noortevolikogu tegemistest tõepoolest üsna vähe. Ta lubas end aga kiirelt asjaga kurssi viia ning kohe juhina tegutseda asuda. Aega on tal seejuures üsna vähe, sest juba oktoobris tuleb uus noortevolikogu koosseis kokku saada ja selles on volikogu esindajal tähtis roll.

Poliitike liikumised sunnivad vangerdama

Kaks aastat noortevolikokku kuulunud ja pool aastat spiikri rollis olnud Keiti Piirisild on selle aja jooksul näinud suure volikogu määratud nelja juhti. Mõni neist on olnud väga hea ja mõni pole üldse noorte tege-

ARVAMUS

TOOMAS KOITMÄE,
noortevolikogu vabaliige

Mina olen pärast aastast tutvumist noortevolikogu tegevusega otsustanud, et ei jätka seal. On näha, et noortevolikogu efektiivsus ja funktsionaalsus on halvatud, osalt poliitilise võitluse pärast, osalt oma aja ära elanud süsteemi pärast, ja reaalselt noorte esindamist peale mõne kohustusliku tegevuse sellel kogul ei ole. Ma ei näe võimalust, et sellisel kujul noortevolikogu suudaks oma põhikirjalisi eesmärke täita, sõltumata sellest, mis vanuses või parteilise kuuluvusega on linnavolikogu määratud mentor. Viiga on süsteemis.

vusest huvitunud. Iga kord, kui juht on vahetunud, on aga tekkinud segane periood, mil noored on olnud infonappuses.

«Meie saame oma info linnale edastatud, aga sealt ei jõua vajalik info meieni,» selgitas Piirisild. «Ja mul on väga kahju, kui noortevolikogu juhi kohta jagatakse tihti ja võimuvõitluse pärast, mitte selleks, et leida inimene, kes tegelikult noorte tegemistest huvitub.»

Kahe erakonna vahel sõlmitud võimulepingu järgi on kõik volikogu komisjonide kohad omavahel ära jagatud ning nende hulka on arvatud ka noortevolikogu ja senioride nõukoda. Leppe kohaselt peaks noortevolikogu juhi koht kuuluma Reformierakonnale, kuid pärast endise juhi Oliver Muni volikogust taandumist ei leitud kedagi, kes oleks nõustunud seda vastu võtma. Nii jõudis ametipost IRL-i fraktsiooni juhini.

«See variant, mis käiku läks, on tegelikult hädava-

Isamaa ja Res Publica fraktsiooni juht Gert Elmaste (vasakul) on nüüdsest noortevolikogu ametlik juht.

riant,» tunnistas volikogu esimees Tiit Jürmann. «Meil pole koalitsioonis eriti noori inimesi.» Võimuliit ei kaalunud varianti, et pakkuda kohta opositsioonile, kelle liikmete sekka kuuluvad volikogu noorimad liikmed.

Jürmanni sõnul tuleks aga kiiresti noortevolikogu suurest volikogust juriidilises mõttes lahti siduda ning panna seda vedama apoliitiline inimene.

Noortel on käsil projektiraha jagamine

Keiti Piirisilla sõnul tegeleb noortevolikogu praegu oma projektikonkursiga. Nimelt on noortele antud jagamiseks pisut vähem kui 3000 eurot ning

seda raha tahetakse anda noortele vajalike ja neid ühendavate ettevõtmiste toetamiseks. Viimati said noortevolikogu liikmed laua taga kokku juuni algul, aga veebi teel on nad ühenduses tihti. Viimane e-koosolek oli paar nädalat tagasi.

«Noortevolikokku kuulub hulk väga aktiivseid ja särava silmadega noori, kahjuks pole aga volikogu kellelegi kõige tähtsam ettevõtmine,» nentis Piirisild. «Teeme asju südamega, kuid paraku pole kellelgi nii palju aega, et noortevolikogu potentsiaal täielikult välja tuleks.»

Noortevolikokku kuuluvad Viljandi koolide õpilased ja neli vabaliiget.

Aastakümneid tagasi teadmata kohta maetud Juhan Purga sälli leiti tänava juunis ning eile sängitati need auavalduste saatel Tarvatu kalmistule.

KRISTI ILVES

Kolonel maeti aupaukude saatel

KRISTI ILVES,
Mulgi uudiste toimetaja

Eile keskpäeval maeti aupaukude ja vihmavalingute saatel Tarvatu kalmistule suvel Tarvatu valla Tõnismäe talu sauna juurest välja kaevatud kolonelleitnant Juhan Purga sälli.

Tarvatu vallast pärit Purga osales Esimeses maailmasõjas, pälvides selle eest Vene Püha Anna ordeni IV klassi. Vabadussõja ajal võttis ta osa lahingutest Punaarmee vastu ja sai haavata. Eesti Vabariigi valitsus annetas talle lahingutes näidatud vaprust eest Vabadusristi II liigi 3. järgu.

Nõukogude ajal elas Purga metsavennaelu Pärnemaal ja Tarvatu kandis.

1949. aastal läks ta Tõnismäe talu saunas vabaturma.

Kolonelleitnant Juhan Purga matmispaik oli aastakümneid teadmata. Rahvalt tulnud vihjete järgi üritati seda eelmisest sügisest alates leida kolmel korral. Tänavu saatis otsinguid viimaks edu.

Ümbermatmisel oli väljas vahipataljoni auvahtkond. Kohal olid sõjamuuseumi direktor Hellar Lill, Viljandimaa muinsuskaitse ühenduse esimees Jaak Pihlak, Kaitseliidu Sakala maleva pealik Ahto Alas, sõjahaudade uurija Arnold Unt ning kaitseministeeriumi, Kaitseliidu ja endiste metsavendade liidu esindajad.

Matusteenistuse viis läbi Kaitseliidu Sakala maleva kaplan Peeter Parts.

Veekeskuse loomine jõudis aktsiaseltsini

Ühepäevase vahega tegid nii Viljandi valla kui linna poliitikud otsuse, et loovad ühiselt veekeskuse rajamiseks aktsiaseltsi, kes saab oma käsutusse kohe 300 000 eurot valla ja linna raha.

Et linnaeelarves oli firma asutamiseks vajalik 150 000 eurot juba varem olemas, siis vallavolikogu pidi lisaks ettevõtte asutamise otsusele leidma ka nimetatud summa. Otsus sündis ja raha leiti.

Lähema kuu jooksul sõlmivad vald ja linn asutamisleppe ning määravad ametisse nõukogu ja juhatuse. Seejärel tuleb juhatusel täpsustada veekeskuse ja ujula läh-

teülesanne, vaadata üle äriplaan, lahendada tarbijate ühistuga keskuse alla jääva maa hinna küsimus, tellida ehitusprojekt, valmistada ette ehitushange ning leida laenu raha. Pangalt on vaja laenu saada arvestuslikult 3,75 miljonit eurot.

Samuti tuleb läbi viia aktsiaemissioon erainvestoritele, et veekeskuse ehituseks lisaraha hankida. «Lühidalt öeldes algab põhjalik töö selleks, et järgmise aasta sügisel võiks ehitus alata,» lisas Kiviberg. «Ma loodan väga, et 2018. aasta jõulude paiku saavad meie inimesed juba oma linnas veemõnuseid nautida.» (Sakala)

USKUMATU PAKKUMINE AINULT OKTOOBRI LÕPUNI

Lisame Sinu sissemaksele 1200 €
3 aastat või 60 000 km tasuta hooldusi
Liisingu intress 0,99%

HONDA
The Power of Dreams

LX MOTORS

Tallinna mnt 86, Viljandi
lxmotors@lxmotors.ee - Tel: 4355421

NÄDALALÕPP

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused.sakala@ajaleht.ee

Kinos ootab andekas tüdruk

Männimäe salongkinos linastub homme kell 18 «Kõigi anne- tega tüdruk».

Filmi tegevus toimub lähitulevikus, kus inimkonda laastab seenhaigus, mis muudab inimese zombilaadseks «näljaseks». Teadlased on paanikas, sest ei suuda pidevalt muutuva struktuuriga ja kiirelt leviva viiruse vastu ravi leida.

Ainuke lootus on viirusekandjate teine põlvkond, kes on haiguse suhtes immuun-

sed. Need lapsed on tapvalt ohtlikud ja neil on tavainimesest tunduvalt suurem intellekt.

Vaid tänu neile säilib loodus leida vaktsiin. Neid ainulaadseid lapsi hoitakse muust maailmast eraldatud armeebaasis, kus neid uuritakse ja õpetatakse.

Teadlased on oma eesmärgile juba väga lähedal, kuid paraku väljub olukord ühel hetkel kontrolli alt. (Sakala)

Kobruvere kutsub vântajaid

Jätuk Viljandi rattaklubi korraldatav puhkepäeva rattamatkade kolhoosisari. Homme kulgevad ratturid Vastemõisa maanteed mööda Kalju kolhoosi kunagisse asukohta Kobruvere külas.

Kontrollpunkt on avatud kella 10.30–13. Matka pikkus on Viljandist edasi-tagasi arvestades ligi 30 kilomeetrit.

Vastemõisa külanõukogus

loodi palju väikseid kolhoose. 1970. aastal ühendati Kalju kolhoosiks neist viimased kaks: Vastemõisast lõuna poole jääval alal majandanud Viktor Kingissepa nimeline kolhoos ja põhja pool tegutsenud Kalju kolhoos keskusega Kobruveres.

Pärast liitumist moodustati Kalju kolhoosi Vastemõisa ja Kildu osakond. (Sakala)

Puhkepäeva rattamatk viib ratturid Kalju kolhoosi kunagisse asukohta Kobruvere külas. ELMO RIIG

Muusika kuulamise sari „VolkStudio“

Kolmapäev, 5. oktoober kell 19.00

Mongoolia šamaan

Viljandi pärimusmuusika aida kaminasaalis • Tasuta
www.folk.ee

Mustlaglet on Viljandi järve kaldal juba loendatud.

MARKO SAARM

LOODUSRETK

Täna ja homme vaatle linde

Täna ja homme on rahvusvahelised linnuvaatluspäevad «Euro-Birdwatch», millega pööratakse tähelepanu lindude sügisrändele ja meid ümbritsevale linnurikkusele. Et meil käib just praegu väga aktiivne lindude ränne, on oodata huvitavaid linnuelamusi.

Osalemiseks tuleb neil päevil vaid enda ümber lahtiste silmadega ringi vaadata. Näi-

teks jälgida, kes koduaias tegutsevad, minna lühemale või pikemale linnuretkele või osaleda juhendajaga linnuvaatlusel Tartu-, Harju- ja Pärnumaal.

Eesti ornitoloogiaühing palub kõigil nähtud liigid ja lindude ligikaudse arvu kirja panna ning võimaluse korral edastada andmed kiirkokkuvõtete tegemiseks juba homme hiljemalt kell 15 ornitoloogiaühingu kodulehel www.eoy.ee oleva ankeedi abil.

Lõpliku kokkuvõtte tege-

miseks oodatakse vaatlustulemusi 5. oktoobriks, siis võib neid saata ka postiga aadressil Veski tänav 4, 51005 Tartu.

Vaatluspäevade kiirtulemused avaldatakse pressiteatena homme hiljemalt kell 20, lõplikud tulemused oktoobri teise nädala algul.

Rahvusvahelised linnuvaatluspäevad on 23. korda. Neid korraldab ülemaailmne linnukaitseühendus Bird-Life International, Eestis koordineerib tegevust ornitoloogiaühing. (Sakala)

Õpilased esinevad Centrumis

Täna antakse rahvusvahelise muusikapäeva puhul kõikjal Eestis rohkem kui 150 tasuta lühikontserti.

Viljandis algab esimene kontsert kell 11 Centrumi kaubanduskeskuses, kui Viljandi noorte sümfooniaorkester dirigent Riivo Jõgi juhatusel teeb meeleoluka etteaste.

Samas paigas on täna veel teinegi kontsert. Kell 13 muusitseerivad Viljandi muusikakooli puhkpilliorkester Bert Langelari juhatusel ja Viljandi noorte sümfooniaorkestri koor Maarika Reimandi taktikepi järgi.

Muusikakooli õpilased esinevad ka kahes kohvikus. Rohelise Maja kohvikus algab

Viljandi muusikakooli noored esinevad täna kaubanduskeskuses ja kohvikutes. Ka mullu pani noorte sümfooniaorkester Centrumis heleda värvet. MARKO SAARM

kontsert kell 15 ja Fellinis kell 17.

Tšellist Teet Järvi ja organist Mari Järvi annavad

maakonnas kaks kontserti: keskpäeval Suure-Jaani kirikus ja kell 16 Viljandi Jaani kirikus. (Sakala)

TÖÖ

Karksi-Nuias asuv puidutööstuse ettevõtte AS Tektuur otsib sekretäri-raamatupidajat. Võimalus töötada poole kohaga. CV saata tektuur@tektuur.ee.

Pakume tööd halupuude ladu- ja pakkijale. Tel 5191 7978.

Pakume tööd halupuude ladu- ja ladu. Tel 5191 7978.

Pakun tööd autoremondilukkepale. Tel 5892 5482.

Viljandi Vaba Waldorfskool otsib lapsehoolduspuhkuse asendamise ajaks alates 9. jaanuarist klassiõpetajat IV klassile koormusega 13 tundi ja saksa keele õpetajat koormusega 10 tundi. Avaldus ja CV koos haridust tõendavate dokumentidega saata 27. oktoobriks aadressil viljandi@waldorf.ee või Lutsu t 3, Viljandi.

Üldehitus Norras. Tel 515 7377.

LOOMAD

Müüa ütle: 2-aastane tumehall ja sellekevadine valge ning noored tiukrikanad ja -kuked. Tel 5366 1310 või 503 5277.

MUUD

Müün 8. okt Viljandi turul Saaremaa lambavillast, meriinovillast ja koeravillast lõnga. Palju toone.

PÕLLUNDUS

Ettevõtte ostab otra, nisu, kaera ja rapsi. Maksame kohe. Tel 5608 1842.

Ostame söödanimu, -otra ja rapsi. Tel 5677 9673, soodatehas@gmail.com.

SÕIDUKID

Ostame igas seisukorras sõiduautosid. Tel 5892 5482.

TEADE

8. okt kl 10–16 oktoobril Paide kultuurikeskuse parklas. Kauplejate registreerimine www.paidekultuurikeskus.ee, tel 384 9130.

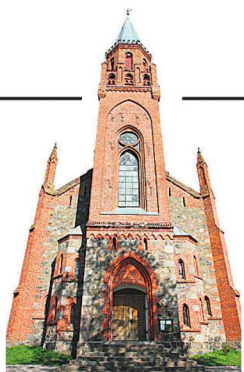
Ootame kõiki Sürgavere kooli õpilasi, õpetajaid ja töötajaid 8. oktoobril kooli 95. aastapäeva tähistamiseks. Maja avatakse kell 15. Registreerimine www.syrpk.vil.ee või tel 524 7194. Osalustasu 25 €.

Tantsumuusika. www.pillimees.eu.

TUTVUS

Naine 50/168 kutsus tantsuhuvilise mehe seltskonnatantsurustele. Tel 5190 8471.

Vanem proua otsib endale tantsupartnerit. Tel 5664 4764.

Viljandi Pauluse kirikus algab homme kell 11 armulaua-ga jumalateenistus. Teenivad õpetaja Allan Praats ja organist Tuuliki Jürjo.

KINO

Männimäe salongkinos täna filmi ei näidata. Homme kell 16 lastefilm «Õpetaja Konn», kell 18 põnevusfilm «Kõikide annetega tüdruk» ja kell 20 Eesti film «Luuraja ja luuletaja». Lisainfo www.mannimaja.ee, Riia maantee 52d, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses 5. oktoobril kell 19 uus Eesti film «Luuraja ja luuletaja». Pilet 4 eurot, sooduspilet 2,50 eurot. 6. oktoobril kell 17 laste animafilm «Pimmi ja Pammi suur seiklus», pilet 2 eurot. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

KONTSEERT

Karksi valla kultuurikeskuses täna kell 13 rahvusvahelise muusikapäeva kontsert. Jaak Lustoja akordionil ja sopran Kersti Ala-Murr. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

TEATER

Ugala black box'is täna kell 17 «Erakordselt heatahtlik mees». Pargi tänav 1c, Viljandi.

Grand Hotel Viljandis täna kell 17 Ugala etendus «Teie ebaõnn on teie endi kätes». Lisainfo tel 435 5800. Tartu tänav 11 / Lossi tänav 29, Viljandi.

Viljandi nukuteatris 2. oktoobril kell 16 «Jänes ja Punamütsike». Lisainfo ja piletite tellimine telefonil 433 4295, Lossi tänav 31, Viljandi.

Kulturiakadeemia mustas saalis 5. oktoobril kell 19 Tallinna tantusteatritantsulavastuse «DI» esietendus. Laval on Raho Aadla ja Joonas Tagel, helilooja Rolf Roosalu. Etendus on tasuta. Lisainfo www.tantsuteater.ee. Posti tänav 1, Viljandi.

Seasaare teatris 7. oktoobril kell 19 EHH-Teatri etendus «Sõdalane». Pilet 5 eurot. Väike-Turu tänav 3, Viljandi.

ÜRITUSED

Puiatu rahvamajas esineb täna kell 19 Albu rahvateater lustliku etendusega «Sangadega sauna».

mees». Pilet 3 eurot. Õhtu jätkub pärast väikest vaheaega kell 20.30 tantsuga ansambli OnuPoeg saatel, sissepääs 5 eurot. Info tel 5197 2678.

Saarepeedi rahvamajas 7. oktoobril kell 21 hooaja avapidu ansambliga Regatt. Info ja piletite tellimine telefonil 523 4605.

Karksi valla kultuurikeskuses tähistatakse täna kell 12 eakate päeva. Meeleolu loob ansambel Seelikukütid. Kell 18 on pärimuspidu «Kultuuriruumi rikkus», üritus on tasuta. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Viljandi linnaraamatukogu kolmandas saalis 4. oktoobril kell 11 pispõnni pooltund. **Linnagaleriis** 6. oktoobril kell 15 Viljandimaa naisliidu sügisandide päev «Kapsas - oma ja tervislik». Huvilistega kohtub Polli talu loomingulise keskuse juht Marika Blossfeldt. Naisliidu liikmed valmistavad põnevaid toite kapsast, katavad degusteerimislaua ja jagavad soovijatele retsepte. Tallinna tänav 11/1.

Tallinna kuulumiskeskus võtab vastu 5. oktoobril kella 11-15 **Viljandimaa puuetega inimeste nõukoja** Posti tänav 20. Registreerimine ja info telefonil 433 3196.

Abja sügislaad 8. oktoobril kella 9-14 Keskpargis ja Tiigi tänaval.

Viljandimaa OTT kutsub taluturule laupäeval, 8. oktoobril kella 11-14 **Uku keskusesse**. Tallinna tänav 41, Viljandi.

NÄITUSED

Uku keskus 9. oktoobrin Viljandi fotoringi sügisnäitus värvidest ja värvimängudest «Kuhu jalad viivad». Tallinna tänav 41, Viljandi.

Viljandi spordihoone fuajees 8. oktoobrin Viljandi fotoringi üheksa liikme mustvalged fotod. Vak-sali tänav 4.

Pärimusmuusika aidas 5. novembrini mittetulundusühingu Mondo toiduteemaline näitus «Sa oled, mida sööd». 16 fotot on valitud üleeuroopalisele konkursile esitatud tööde seast ning need kujutavad nägemust õiglaselt ja säästlikult toodetud toidust. Tasu-ja puiestee 6, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses 30. oktoobrin avatud näitus «Joonista hetke ajas». 31. oktoobrin **teise korruse fuajees** rändnäitus «Muuseumi aarded. Haruldused Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumi kogust». Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Linnagaleriis 27. oktoobrin kulturiakadeemia rahvusliku tekstiili eriala üliõpilastööde näitus «Hää tekk ja illos kinnas». Tallinna tänav 11/1.

Sakala keskus fotonäitus «Minu Viljandi», 21. oktoobrin sammassaalis Votele Kuusiku koostatud nostalgiline väljapanek «Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta». 4. novembrini Ameerika antropoloogi ja kunstikollektsionääri R. Paul Firnhaberi juubelile pühendatud näitus. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Viljandi gümnaasiumis püsinäitus keskhariduse andmisest Viljandis. Hariduse tänav 2.

Viljandi muuseumi näitusemajas Eesti Rahva Muuseumi külaliskäit «Pronksspiraalidest vaselisteni». Püsinäitus Viljandi linna ja maakonna ajaloost muuseumisse kogutu vahendusel. Muuseum on avatud teisipäevast laupäevani kella 10-17. Laidoneri plats 10.

Abja kultuurimaja esimese korruse fuajees 31. oktoobrin Eesti Genealoogia Seltsi 25. aastapäeva

rändnäitus «Suure südame ja ärksa vaimuga». Pärnu maantee 28, Abja-Paluoja.

Kõpu külastuskeskuses kohaliku harrastuskunstniku Maria Kahari maalinäitus «Emotsionaalsed maastikud». Tipu maantee 1, Kõpu alevik.

Kondase keskus püsinäitus kooliõpetaja ja maalikunstniku Paul Kondase (1900-1985) maalist, mis kuuluvad Viljandi muuseumi kogusse. 13. novembrini Viljandis elava Ameerika kultuuriajaloolase R. Paul Firnhaberi kollektsioonide näitus «Leiud/Findings» (seitse erinevat väljapanekut). R. Paul Firnhaber peab laupäeviti algusega kell 12 loenguid näitustest: 1. oktoobril «Väikesed asjad». Kondase keskus on avatud kolmapäevast pühapäevani kella 10-17. Pikk tänav 8, Viljandi.

Suure-Jaani külalistemajas 30. oktoobrin Ruudi Treu akvarellid «Suveajast sügisesse». Külaskäik leppida kokku tel 434 0035 või 5305 8600. Ilmatari tänav 3a.

NIMEPÄEVAD

Täna nimepäevalised on Ragnar, Rain, Rainer, Rainis, Raino, Ranar, Rane, Rauno, Reinhard, Reimar, Remi ja Reti, **homsed** Leela, Leeli ja Leelo ning **ülehomsed** Eevo, Eevald, Evald ja Evert.

TEATRIPILETITE SOODUSMÜÜK

KÕIK PILETID 10 €
KÕIK ETENDUSED ÜLE EESTI
3.-8. OKTOOBER

Piletid müügil Ugala kassas Centrumi keskus, Piletimaailma ja Piletilevi müügipunktides üle Eesti ning internetis. Soodustus kehtib kõikidele Ugala teatri etendustele oktoobris, novembris ja detsembris üle Eesti. Ugala kassa tel 433 0777 / kassa@ugala.ee

ugala.ee

ÜLLAR PRIKS

Hirmus jutt ja maitsev toit

Olete te kunagi elus hobuseliha söönud? Mina olen. Sõbraga hautasime teise potis ära ja haukasime härmas viina kõrvale. Ilus õhtu oli. Noorusaeg tuli meelde. Lõpuks üürgasime kaelakuti Viidingu laule, kuni sõbra naine meile padjanurgad suhu toppis.

Saates «Hommi Anuga» oli hiljuti külas elukunstnik Juku-Kalle Raid ja too kiitis samuti hobuseliha. Kurtis ka, et Eestis niisugused sõnavõetud kuigi populaarsed pole: hobune olla ju ratsutamiseks. Möistsin kohe mehe muret. Küllap on temagi seda hõrku looma menetledes sõprade seltsis kauneid õhtuid mööda saatnud.

Ag ma saan ka ratsutajatest aru, ausõna. Sellepärast ei annagi ma teile praegu hobuseliharetsepti. Annan hoopis lehma oma. Täitsa ise mõtlesin välja. Noh enam-vähem.

Veisekoot köögiviljatambi ja koorekastmega

2 veisekoodilõiku
4-5 kartulit
2-3 porgandit
1/2 kaalikat
tubli tükk võid
4 värsket salveilehte
1 sibul
3 küüslauguküünt
1 marineeritud paprika
5-6 marineeritud kirsstomatit
5 supilusikatäit ketšupit

3 supilusikatäit nisujahu
1 teelusikatäis paprikapulbrit
1 teelusikatäis viie pipra segu meresoola
purustatud musta pipart
suuremat sorti pakk vahu-koort

Kuivatage lihatükid paberrätikuga. Tõstke praetaldriku-le kaks supilusikatäit nisujahu, teelusikatäis paprikapulbrit ja viie pipra segu ning tubli näputäis meresoola, segage läbi ning patsutage lihatükid sellega kenasti kokku. Kuumutage pann ja sulatage sellel paari pöidla suurune tükk võid. Praadige lihatükke mõlemalt poolt umbes viis minutit. Praadimise ajal saate rahulikult ettevalmistustöödega tegelda.

Võtke paraja suurusega ahjuvorm ning heitke sinna marineeritud tomatid ja paarisenteimeetristeks tükkideks hek-seldatud paprika. Mõlemast purgist valage vormi tubli kulina jagu marineerimisvedelikku. Lõristage sekka ketšup. Vahepeal piiluge liha ning koorige kiirelt sibul ja küüslauk. Si-bulast lõigake sektorid ja saatke kogu kraam samuti ahju-vormi. Segage vormi sisu lusikaga läbi.

Kui liha on mõlemalt poolt pruuniks küpsenud, tõstke tü-kid ahjuvormi ja sättige sedasi, et nad ilusti muu kraami vahe-le istuksid. Visake hetkeks pannile salveilehed. Kui need kuu-musest krimpsu tõmbuvad, valage need koos sulavõiga liha-tükkidele sedasi, et mõlemale paar lehte jaguks. Lõpetuseks vändake ahjuvormi mõned tiirud musta pipart ja pudistage tripsuke meresoola. Siis katke vorm fooliumiga ning asetage 175 kraadini kuumutatud ahju. Nii umbes paariks tunniks.

Vahepeal saate puhata ja mängida, aga umbes tunnikeses pärast võite õige laisalt kartulid, porgandid ja kaalika ära koorida ning tükikesteks lõigata. Umbes pool tundi enne li-ha valmimist on tark need tubli peotäie soolaga üle valatu-na vette keema panna.

Kui köögiviljad on pehmed, kurnake need ja tampige pudrunuiaga segi. Aga mitte liiga põhjalikult. Sellised mõnu-sad maitseplahvatustega tükid on pudru sees maru head. Tükk võid ja sorts piima ei tee samuti paha. Maitsestage tamp vajaduse korral soola ja pipraga ning jätke kaane alla sooja.

Tõstke lihatükid ahjust välja ning peitke sellesama kaa-neks olnud fooliumi sisse. Kogu ülejäänud mudru valage sõelale ning lusikaga pisut hõõrudes saate imelise kastme-leeme, millega pole muud teha kui vahukoor peale valada, lasta keema tõusta ning siis lonksukeses külmas vees sega-tud supilusikatäie nisujahuga paksemaks podistada. Valmis!

KLAASIST LOOMAAED

VAHEL EI OLE VÄLJAPÄÄSU. ON SISSEPÄÄS.

Autor: **Tennessee Williams** / Tõlkija: **Jaak Rähesoo** / Lavastaja: **Katariina Unt** / Kunstnik: **Pille Jänes** / Valguskunstnik **Sander Põllu** / Lavastaja assistent: **Siret Paju** / Osades: **Katariina Unt, Ester Kuntu, Karl Laumets, Risto Vaidla**

24.10 kell 19.00 Ugala black box

Piletid müügil Piletimaailma ja Piletilevi müügipunktides

Mõttesse vajunud Hilda Sadam istus pärast võimlemist vastamisi inglise keeles kõneleva Furbyga.

Hilda Sadam: tulin korraaks, aga jäin nii kauaks

Hilda Sadam istub laua taga ja vaatab Furbyga tött. «Jutus-tab,» tutvustab ta karvast kaaslast, kellega ka teised mängivad. Kuigi Furby räägib inglise keeles ja Hilda kõigest aru ei saa, pakub loomake tema sõnul head vaheldust.

Enne Saaremaal vanadepoeg elanud Hilda oli poeg

endale lähemale toonud. «Tulin korraaks, aga jäin nii kauaks,» ütleb ta.

Saaremaa hooldekodu oli olnud vanas majas, mis läks remont. Hilda räägib, et kõik hooldekodud on enam-vähem ühtemoodi, ainult imelik on kodust kaugel olla. «Peab kõige-ga leppima,» ei taha ta kurt.

Ka tervisest pole ta tahtnud siin olles väga rääkida, sest seda pole ollagi. «Jalgu pole, silmi pole. Ainult mõned kujud näen ära,» ütleb ta. Sellegipoolest istus Hilda hommikuvõimlemise ajal teistega koos ringis ja püüdis pallile pihta saada. Sai ka.

Antonina Teearu: ainuke ongi meil siin kahjurõõm, et noored saavad ka vanaks

Eile täitis 81-aastaselt Antonina Teearu, keda kutsutakse Niinaks, hooldekodus kümme aastat. Ta mäletab selgelt päeva, mil oma Valma kodust siia tuli – enne käis veel pojaga surmuaiaist läbi.

Antonina Teearu on vanaduses natuke pettunud. Ta ei arvanud, et elutööpreemiaks saab ratastool. Olgugi et tema jutust võib leida depressiivseid noote, viskab ta ka vimkasid ja suudab enda üle naerda.

Otsus hooldekodusse elama tulla sündis tal endal, kui oli matnud ämma, ema ja mehe. «Jäin üksinda. Viimased kartuliavaid võtsin tabureti pealt kõhuli ja mõlesin, et aita,» meenutab ta. Kuigi poja-le tuli tema soov üllatusena, aitas ta emal end uues kodus sisse seada. Ostis ka uued tekid ja padjad, õeldes, et ei võta neid surmune tekke.

Surm on hooldekodus iga-päevane jututeema. Ka Niina ütleb, et peab eluga rahul olema ja ootama, millal krematooriumist järele tullakse. Kui ta lugus Sakalast krematooriumi avamise uudist, oli ta koos kaaslastega imestunud, miks neid linti läbi lõikama ei kutsutud. Läbi huumori ja kurvumate nootide siin päevad mööduvadki. Naljad ole-vat seotud pigem Alzheimeri tõvega: kes unustab ära, millega süüa või kuhu magama minna.

22 aastat Ämmuste koolis õpetaja ja hiljem ka juhataja-

na töötanud Antonina Teearu rullib rariteetse metallist kudumisvardaga Sakalast vitsu, millest punub korve. Neid on ta teinud sadakond ja ühe kingib ka külla tulnud reporterile. Kui talle ei peaks meeldi-ma pilt, mis käesoleva loo juures ilmub, lubab ka selle korvi sisse punda.

Helvi Simon: mulle meeldib üksinda olla

85-aastane Helvi Simon on omaette toas, mida ta ootas üle kahe aasta. «Mulle meeldib üksinda olla,» ütleb ta. Varem käis ta palju kõndimas, aga pärast kukkumist ja sellega kaasnenud luumurde on pidanud suurema osa ajast voodis selili olema. Ta kardab, et rikkuski liigse liikumisega asja ära, ja tunnistab, et on seetõttu õnnetu.

Põhiliselt Elmari raadio kuulamisega päevi sisustav naine vahetab raadio õhtul televiisori vastu. Ta on uudistega väga hästi kursis ja teab ka seda, et täna peaks Kersti Kal-

Enamik pansionaadi tube on kahe- või kolmekohalised. Et saada omaette tuppa, tuli Helvi Simonil oodata rohkem kui kaks aastat.

julaid kõikide fraktsioonidega ühendust võtma.

Simoni sõnul pole tema suguvõsas keegi nii vanaks elanud ja ega ta seda just suureks rõõmuks pea. «Ikka õhtuti palun, et jumal taevas mul-

le appi tuleks,» ütleb ta. Aga halva kõrval oskab ta näha ka head, näiteks selles, et näeb, kuuleb ja mõistus on korras. Viimase kadumist peab suurimaks õnnetuseks, mis olla saab.

PÄRSTI PANSIONAAT

Lilla pall aitab kas või hetkeks unustada mustad mõtted ja puuduvad kehaosad

KETLIN BELJAEV
ketlin.beljaev@ajaleht.ee

Pärsti pansionaadi tegevusjuhendaja Helle Väster hõikab üle teise korruse ühisruumi, et külla tuli Sakala ajakirjanik, kellele hoolaalused võivad kõik südameilt ära rääkida – isegi selliseid asju, mida nad talle avaldanud pole.

Esimene südameasi, mille 93-aastane Alide Sibul kohe teatavaks teeb, puudutab nende tegevusjuhendajat Hellet. «Ma võin olla küll vana, aga mõistus on mul korras. Helle on kõige parem juhendaja. Kõi-

ki ta aitab ja oskab kõike teha,» kiidab ta oma lemmikut.

Muusika läheb käima, täna on repertuaaris Toomas Anni. Liftist astub välja valgetes riietes Tiit Sereda, kes sätib koos Helle Västeriga viimased võimlejad ringi, umbes pooled neist istuvad ratastoolis. Enne arutatakse veel, et Helga on täna puudu. Keegi teab õelda, et ta on haige.

Esimene harjutus on sõrmede kokku ja lahti painutamine. Hakkaja 93-aastane klient tuletab ratastoolis istuvalle naabrile meelde, et too ka oma sõrmi liigutaks. Ühel memmel läheb peagi maha villane vest ja teine palub õlgadelt võtta salli – kaua sa ikka soojendusdressiga võimled! Sereda kiidab iga natukese aja tagant kõi-

ki 17 ringis ja paari ringist väljas istuvat hoolaalust.

Kui ka suka sisse peidetud tennisepalliga tallamassaaž tehakse, lendab ringi keskele suur lilla pall, millega vanurid hakkavad üksteist pommitama. Lõuakse nii kätega kui jalgadega, kellel palju liigub või alles on. «Siin nad unustavad selle ära, et liigesed on haiged,» ütleb võimlemisõpetaja.

Täna on töötajate sõnul kilked tagasihoidlikumad kui tavaliselt. Ühine naerupahvakas kõlab alles siis, kui ringi keskele pilte püüdmä läinud fotograaf palliga pihta saab.

Alumise korruse rahval on võimlemisõpetaja sõnul löögid tugevamad, sest seal on rohkem mehi. Jõulude ajal on plaanis mõlemalt korrusest kõi-

vemad mängijad kokku korjata ja omavahel vastamisi lasta. Mänguline lähenemine ongi Helle Västeri sõnul põhjus, miks kliendid nii agaralt võimlemisest osa võtavad ja oma tuebadeist välja tulevad. Ka need, kes muidu on omas maailmas.

Kõik ei saa toast välja, sest on haiguse tõttu voodisse aheldatud. Oma voodiserval armastab hommikut õhtuni istuda ka hooldekodu vanim elanik, 103-aastane Valli. Hooldaja ütleb, et tema küll ei jõuaks nii pikalt ilma seljatoeta istuda. Valli hobi on hoida läbi avatud ukse silma peal kõigil, kes mööda koridori liiguvad.

Kui teise korruse võimlemine läbi saab, läheb õpetaja sama kava ja rahva suure lemmiku lilla palliga alla. Seal

mängib taustaks Seelikukütid, kellele üks mees kaasa laulab.

Pärast ühistegevust asub igaüks oma asja kallale: kes sukel-dub ristsõnade maailma, kes teritab nuga, värvib pilte või vaatab lihtsalt aknast välja. Ka vaatamine, kuidas teised millegi kallal nokitsevad, pidi tegevusjuhendaja sõnul väga teraapiiline olema.

Helle Väster teeb oma tööd rõõmuga – seda ei saakski tema sõnul muud moodi teha. Ta ei mäleta ka päeva, mil oleks vastumeelselt tööle tulnud. Kes tunneb samuti soovi Pärsti pansionaadi elanike päevadesse vaheldust tuua, on oodatud klaverit mängima: häälestatud klaver ja lauluvõimlised on olemas, ainult tore juhendaja on veel puudu.

Antonina Petrova: ainukesed asjad, mida ma pole elus teha saanud, on tantsimine ja heinaniitmine

Olgugi et Antonina Petroval ehk Toonil on vaid üks käsi ja üks jalg, on tema põhitögevuseks käsitöö, sokkide, mütside ja sörmikute kudumine. Praegugi on Tooni varrastel triibulise sääriga villasokid, mida teeb oma sugulasele.

80-aastane naine on olnud ilma käe ja jalata suurema osa elust, sest astus teise ilmasõja ajal, olles kõigest üheksa-aastane, miini otsa. Lehmad olid läinud kaerapõldu ja ta tahtis neile läbi võsa järele minna – seal see pauk käiski. Ta oli neli tundi veres ja poris pikali ja

ootas kiirabi, kes oli sõitnud kõigepealt Köppu, kuigi tema ootas Puiatus. Pärast õnnetust lõigati tal jalg kolm korda, sest kardeti gangreeni. Lisaks pooled jäsemel võtnud traumale on naine üle elanud kaks insulti.

«Ainukesed asjad, mida ma pole elus teha saanud, on tantsimine ja heinaniitmine,» ütleb oma saatusega leppinud ja elama õppinud Tooni. Ta on elu jooksul lõpsnud lehma, sõitnud sigu, raiunud puid ja neid riita laudunud. Praegugi saab ta põhitööingutega ise

hakkama ja tunnistab, et nureseda pole midagi. Ta paneb ise riidesse, teeb voodi ära, peseb ennast, läheb majast välja ja tuleb sisse.

Kõik need 13 aastat, mis ta on hooldekodus elanud, on ta ka kudunud. «Ah mis ma muidu vahin siin voodis, mul on igav,» lausub Tooni. Olgugi et sörmekesed on kõverad, töötavad need veel. Kui ka silmi jaguks – hiljuti sai Tooni teada, et neile hakkab kae tekki-ma.

Tegevusjuhendaja Helle Väster ütleb, et Tooni käsi-

tööoskust imetlevad kõik, ja küsimusele, kui palju asju ta kudunud on, pakkus, et umbes miljon. Västeri sõnul on suur vahe, kas kaotada pool keha lapsepõlves või vanuigi – viimasel juhul on väga raske midagi tegema hakata, Tooni meisterlikkuse ni jõud-misest rääkimata. Nende pansionaati oli alles hiljuti tulnud insuldi läbi elanud naine, kes küsis, mida halba ta on teinud, et teda poole kaupä ära võetakse, parema meelega oleks juba tervenisti läinud.

Voldemar Vähi: vaatan ikka naisi ja nemad vaatavad üle ukse meid ka

85-aastane Voldemar Vähi sat-sus pansionaati elama nii nagu paljud teisedki: jäi üksinda ja tervis läks ära. Ta jagab tuba Jaaguaga, kes on tema sõnul väga jutukas ja räägib kõike, mida teab. Jaak olevat sünnitraumaga.

«Vaatan ikka naisi ja nemad vaatavad üle ukse meid ka, aga olen väga äpu selles suhtes juba,» lausub mees naerdes ja lisab, et silm ikka näeb veel. Ta on aru saanud, et nutmine siin elus ei aita.

Voldemari voodi ees on suur kilikotitais õunu, mille on toonud temast kolm aastat vanem öde. «Naabrimees sõõb. Kõige hullem on see, et ta sorteerib paremad välja,»

viitab ta taas Jaaguale, kellega jagab lisaks jututeemadele ka õunu.

Vähi sõnul kipub mälu ära kaduma – paremini mäletab ta seda, mis noorena oli. Ta on oma sõnul eluaeg Vene rauda mürdnud ehk traktorite peal töötanud.

Voldemar peab ennast kangesti suureks telekavaatajaks. Telekas on nende toast kohe üle tänava ehk üle koridori. Ta on suur «Ringvaate» fänn. «Vahel päris tore, aga vahel räägivad seal oma juttu Gretega.»

Presidendivalimiste kohta ütleb uudistega kursis olev Voldemar, et eks see üks mäng ole. «Ma ei saanud arugi, kõik

Voldemar Vähi on elanud ikka oma väikse vabariigi nimel.

olid suured võitjad, aga jäid kõik ilma ja tuli hoopis järgmine. Mis ta nimi oligi?» Talle sümpatiseeris jutu poolest Marina Kaljurand.

Voldemari aknalaua-l

sab pleekinud Eesti lipp, mille ta on kodust kaasa võtnud. «Eesti on mul sünnikodu ja teist ei leia omale. Olen oma väikse vabariigi nimel ikka elanud kogu aeg,» ütleb ta.

Alide Sibul: perekonnas oli 13 last ja mina üksi olen järele jäänud

93-aastane Pärsti pansionaadi teise korruse elanik Alide Sibul paistab silma positiivsuse ja aktiivsusega. Tal pole raske ajada niit läbi nõelasilma või heegeldada päevaga valmis värvilise istumisalus, mida ta on siin olnud aasta jooksul teinud oma 40-50 tükki. Ta on ar-munud vaipadesse. Ta ütleb, et tegi eilegi ühe vaiba valmis, aga jõudis selle juba ära anda. Andmisrõõm ongi tegemisrõõmu kõrval põhimotivaator, mis paneb näpu tööle.

Alide ei jõua ära inesta-

da, kust tegevusjuhendaja materjali hangib ja kuidas järjest uute ideedega välja tuleb. «Eile imestasin, kuidas ta need vihmavarjud tegi: ümmargu-sest paberist lõikas midagi, tegi varred ja olidki valmis!» näitab ta puhketoas rippuvate varjudele, mida lauanaaber nimetab nende NATO vihmavarjudeks.

Enne kui Alide Sibul Pärsti pansionaati tuli, elas ta Jämejala külas asuvas hooldekodus, veel varem aga kodus. Seal jäi ta lõpuks üksinda jän-

ni, sest polnud keskkütet ja tervis hakkas käest minema. Üldiselt jääb ta sinise eluga rahule, ka söögid on head. «Muidugi kõik on siin haiged, ainult Niinaga saan rääkida,» viitab ta kõrval istuvala korvipunajale. Kuigi jalad on hakanud valutama, peab ta en-nast siiski üsna kõbusaks, sest saab ise liikuda ja mõis-tus on ka korras. «Perekonnas oli 13 last ja mina üksi olen järele jäänud. Vanaaegsed Si-bulad,» ütleb Alide Sibul enda kohta.

93-aastane Alide Sibul pistab niidi läbi nõelasilma esimese katsega ja ilma abisilmadeta. Ka pallimängus näitas ta taset, mida vanust arvestades ei usuks.

Kui võimlemist juhendav Tiit Sereda viskas ringi keskele lilla palli, unustasid hoolaalused oma puuduliku võime liikuda või näha. Kui muidu ootavad paljud oma jutu järgi surma, siis mänguhoos tekkinud kilked ja hasart seda küll uskuda ei lubanud.

7 × ELMO RIG

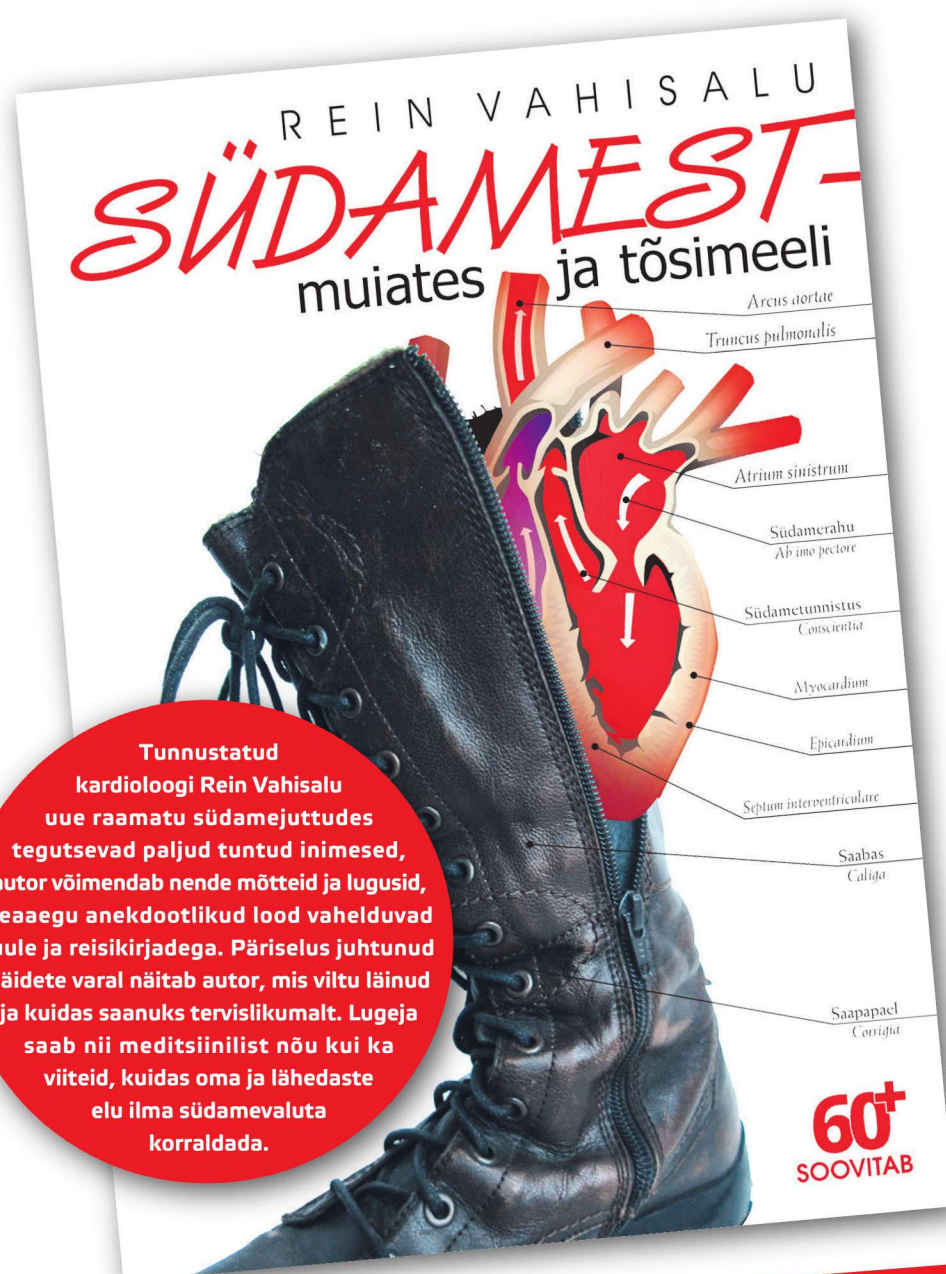
Suurepäraste illustratsioonide ja virgutavate humoorikate lugudega, kus ka rammusad retseptid, raamat Myrakalt alias Üllar Priksilt

Inimene on loomult mugav loom, tal kipub see lihtsalt pidevalt pungestades meelest minema. Elu peab olema midagi enam kui läbi halli kivi kraapimine. Iga jama juures tuleb leida see miski, mis suunurgad kriipsust kõrgemale kergitaks. Tegelikult me oskame olemist nautida küll. Tuletage seda lihtsalt iga tegemise juures meelde. Siis ongi elu lill, päike seniidis ja südametused tugevad.

Myrakas

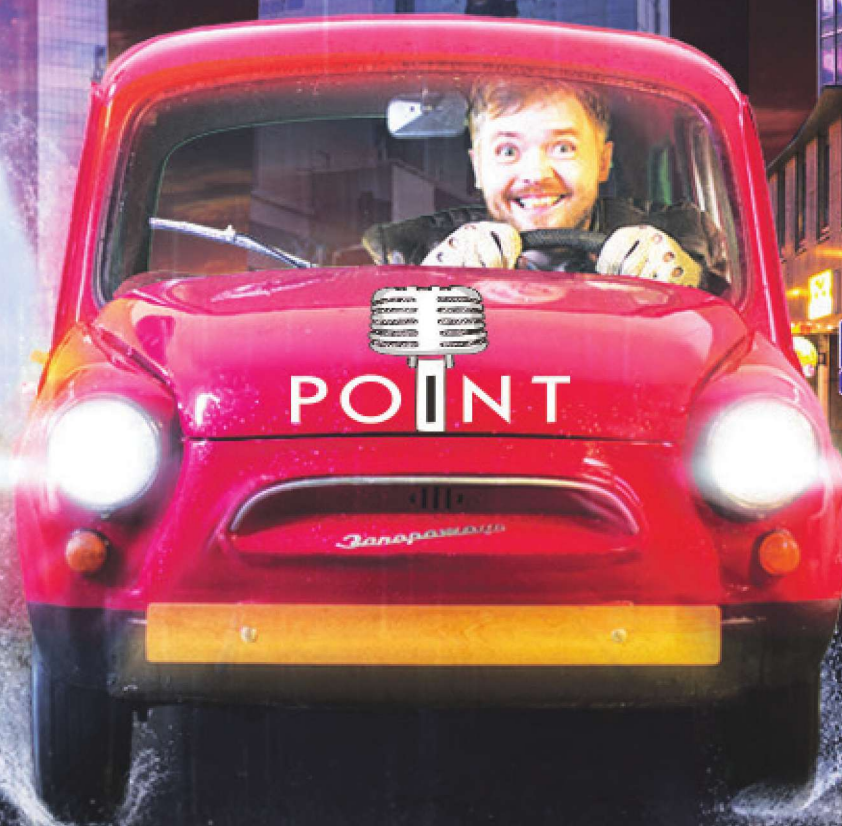
Müügil raamatupoodides üle Eesti ja Sakala toimetuses.

Müügil raamatupoodides üle Eesti ja Sakala toimetuses.

Ott Sepp STAND-UP KOMÖÖDIA

**SUUR
RÕÕM
VÄIKESTEST
ASJADEST**

**11., 19. JA 22. OKTOOBRI
VILJANDI PÄRIMUSMUUSIKA AIDAS**

ETENDUSTE ALGUS 19:00

PILETID SAADAVALPILETILEVIST JA KOHAPEALT

MAAILMA MÖTTELUGU

Klassik, kes inspireeris isegi Juri Lotmanit

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

«Avatud Eesti raamatu» sarjas ilmus äsja Lev Vögtski «Kunsti psühholoogia» ning Tallinna ülikooli kirjastuse sarjas «Bibliotheca Contraversiarum» sama autori «Laste loovus ja kujutlusvõime. Mäng ja selle osa lapse psüühilises arengus».

Mõlemad teosed on tõlkinud teatrikriitik ja pedagoog Enn Siimer, kes oma sõnul vaimustus sellest möödunud sajandi esimese poole väljapaistvast psühholoogist juba noore mehe.

Peterburi tudengiaastate innustaja

«Vögtski «Kunsti psühholoogia» ilmus Venemaal kärbitud kujul alles 1965. aastal. Olin just sõjaväest tulnud, lugesin ja sattusin vaimustusse. See kandis mind kogu kõrgkooliõpingute aja Peterburi teatriakadeemias. Meie kooli raamatukogus tema teoseid ei olnud – Vögtski polnud ju üldse ametlikult tunnustatud,» rääkis Siimer.

Üliõpilase-na sai Siimer Lev

Vögtski töödega tutvuda Peterburi ülikooli psühholoogia-teaduskonna raamatukogus. «Ei meenu, et selleks oleks eriluba vaja olnud, teadustööd tehes pääses ikka ligi. Mäletan ainult, et istusin raamaturiistadele täis ruumis ja lugesin,» lausus ta.

Vögtski pakkus Siimerile ainekse nii kursusetöökse kui hilisemaks kandidaaditöökse.

Praegu peetakse Lev Vögtski kogu maailmas üheks läinud sajandi suuremaks psühholoogiks ja eripedagoogiks. Ta oli inimese kultuurilise ja biosotsiaalse arengu teooria (kultuurilis-ajaloolise teooria) rajaja. Oma lühikese elu (1896–1934) jooksul jättis ta jälje, mis pole tuhmunud seniajani. Kümne teadlasena tegutsenud aasta jooksul jõudis ta kirjutada ligikaudu 180 tööd, millest 45 jäid aastateks avaldamata.

Lev Vögtski eluaastaid vaadates võib arvata, et ta langes stalinlike repressioonide ohvriks. Nii see siiski ei olnud: ta haigestus tuberkuloosi ja suri selle tagajärjel. Tema teooriate kalevi alla panemisele aitasid aga tublisti kaasa hoopis tema õpilased Aleksandr Luria ja Aleksei Leontjev, kes soovisid ise hiilata ja uute ideede autorina esineda.

Muidugi on naiivne arvata, et teadus sai sel ajal vabalt areneda. Isegi 1965. aastal ilmunud «Kunsti psühholoogiast» on hoolega välja redigeeritud kõik kohad, mis olid vastuolus kehtivate filosoofiliste seisukohadega või kus on mainitud Nikolai Buhharini ja Lev Trotski.

RAAMAT

Lev Vögtski, «Kunsti psühholoogia. Esteetilise reaktsiooni analüüs»

- Tõlkinud Enn Siimer
- Toimetanud Iti Tõnisson
- Sarjast «Avatud Eesti raamat»
- 528 lehekülge
- Ilmamaa, 2016

Allikas: Sakala

Uusväljaandes ja ka eestikeelses tõlkes on täielik tekst.

Kui Vögtski pedagoogika-teemalised teosed jagavad õpetajatele väärtuslikke praktilisi nõuandeid (inimloomus, ka laste olemus ju ei muutu), siis milisele lugejaskonnale on mõeldud «Kunsti psühholoogia»?

«Võtsin värskest ilmunud tõlke Tartusse draamafestivalile kaasa. Kui paljudele noortele teatrikriitikele heidetakse ette kunstiteoreetilise taseme puudujääke, siis «Kunsti psühholoogia» avardaks tuntaval määral nende maailmapilti. See aitab inimesi, kes tahavad kunsti mõista, sellest aru saada ja kirjutada. Raamatu ostis minu tuntu teatriinimest. Pean seda oluliseks kõrgkoolide tudengile, aga ka kõigile teistele, kel on kultuuri vastu sügavam huvi,» kõneles Enn Siimer.

Vastuolu muudab huvitavaks

Enn Siimeri sõnul jõudis Lev Vögtski esimesena tõdemusele, et universaalne kunstimeisterlikkuse moodupuu on kunstis sisalduv vastuolu ehk konflikt. «Kui vastuolu on hästi välja mängitud, haarab see kaasa, paneb huviga jälgima. Ilma kunstilise vastuoluta ei ole teos (lavastus) huvitav.»

Siimer tõi kõigile arusaadava «Rohutirtsu ja sipelga» näite. «Tavaliselt vaadeldakse seda valmi koolis sipelga tööku näitena (moraal). Esteetiline/kunstiline veetus on aga just sellele vastanduv rohutirtsu laulu võlus.»

Väga huvitav osa raamatust on pikk «Hamleti» analüüs. Selle

kokkuvõttes kirjutab Vögtski: «Hamletit lugedes liiguvad me mõtted kahes plaanis: ühelt poolt me tunnetame üha selgemalt eesmärki (Hamleti soovi kuningas tappa – toimetuse), teiselt poolt näeme sama selgelt, et tegevus liigub eesmärgist mööda. Mida uut toob traagiline kanglane? Ta ühendab igal momendil mõlemad plaanid ja on tragöödias peituvat vastuolu kõrgeimaks ning pidevalt olemasolevaks ühtsuseks.»

«Kahe vastuolus oleva liini paralleelne vedamine on kunsti olemuse looduseadus. Andekas autor teeb seda intuiitiivselt, ta ei joonista enne looma hakkamist teaduslikke skeeme,» selgitas Siimer. Ja tõi näiteks Ugala «Kõrboja perenaise». «Heade lavastuste juures saab alati rääkida konfliktist kui Vögtskile olulisest asjast. Konfliktil on mitu tasandit: tegelaskuju sisemine tasand, tegelastevaheline tasand ja ühiskondlik mõde. See käivitab nii näitlejate mängu kui vaataja huvi etenduse vastu.»

Negatiivseid näiteid meenutada püüdes nentis Enn Siimer, et kunst muutub oluliseks siis, kui ta tekitab elevust, kui kujutlusvõime loob pilte, mis jäävad pikaks ajaks meelde. Tuimad teosed ununevad järgi jätmata.

Viimati mainitud hulka võib tema hinnangul arvata Ugala «Erakordselt heatahtliku mehe», milles konflikt puudub või on nii algelisel tasemel, et ei tõmba vaatajaid kaasa, ja suvalise näitena ka draamafestivalil nähtud Henrik Kalmeti monolavastuse «A Festival Piece ehk Meeleheitlik katse pälvida festivalikutse». «Andekas näitleja oli sisutihjas lavastuses, jooksis poolalasti ringi, pakkus teed ja šokolaadikreemi ka publikule ning lõpuks kallas enda šokolaadiga üle. Idee oli protestida selle vastu, et šokolaadi tehakse lapstööjõudu kasutades.»

Materjali vastupanu ületades

Teine universaalne kunsti printsiip Lev Vögtski käsitluses on, et kunstiteos peab alati demonstreerima materjali vastupanu ületamist. Selle suurepärane näide on võidujumalanna Nike reljeef Ephesoses: kivisse raiutud kuju on kerge ja graatsiline.

Kirjandusest on sellise näitena «Kunsti psühholoogias» ära trükitud Ivan Bunini novell «Kerge hingus». «Eluliselt raske materjal on Buninil muutunud kergeks hinguseks,» kommenteeris Enn Siimer.

Lev Vögtski analüüsib sügavuti veel paljusid kunstist osasaamise tahke. Näiteks seda, miks me naudime kirjanduses, teatris ja mujal tragöödiat, millest me tegelikult elus tahaksime iga hinna eest hoiduda.

Teose lõppsõnas «Lev Vögtski plahvatus» analüüsib Tartu ülikooli semiootikaprofessor Peeter Torop Vögtski mõju tänapäeva semiootikutele, teiste seas Juri Lotmanile. See on märkimisväärne.

Sopran Kersti Ala-Murr ja akordionist Jaak Lutsja moodustavad muusikapäeva kontsertidel harva kohatava koosluse. KAUPU KIKKAS

Muusikapäeval on kõik oodatud

Täna, rahvusvahelisel muusikapäeval, ehib kogu Eesti end muusikarüüsesse. Nii linnades kui maal kõlab üle 150 lühikontserdi ning teoks saab teisigi muusikale ja muusikutele pühendatud üritusi.

Kõik kontserdid on tasuta ja neil esinevad meie andekad interpreedid. Valikut jätkub Viljandimaalgi. Harilikult pärimuse küttes Viljandi saab täna nautida klassikalist muusikat.

Muusikapäev saab alguse juba kell 11, mil Centrumi kaubanduskeskuses astub üles Viljandi noorte sümfooniaorkester dirigent Riivo Jõgiga eesotsas.

Kell 12 algab kontsert Suure-Jaani kirikus. Seal esinevad Teet Järvi (tsello) ja Mari Järvi (klaver, orel). Kes oli arvamisel, et Järvisid võib kohata vaid korra aastas Pärnus, on eksinud ning võib kuulsaid muusikuid ise vaadata ja kuulata. Seesama võimalus on Viljandi rahval: kell 16 musitseerib nimetatud duo Viljandi Jaani kirikus. Lisaks esinevad nad Viljandi haigla tegevusmajas, aga seal on kontsert asutuse sisene.

Centrumi keskuses saab kell 13 kuulata Viljandi muusikakooli puhkpilliorkestri dirigent Bert Langelieri juhatusel ja Viljandi noorte sümfooniaorkestri dirigent Maarika Reimandi juhatusel.

Muusikapäeva pidustusi iseloomustab see, et lava jagavad kogenud tegijad ja alles oma muusikuteed alusta-

vad noored. Näiteks kell 14 esinevad Viljandimaa hoolekandekeskuses asutusesisel kontserdil Viljandi muusikakooli õpilased. Muusikakooli noori muusikuid saab kuulata ka kell 15 Rohelises Majas ja kell 17 Fellini kohvikus.

Karksi valla elanikke tulevad kell 13 kohalikku kultuurikeskuses kontserdiga rõõmustama sopran Kersti Ala-Murr ja akordionist Jaak Lutsja. Sellist omanäolist kooslust ei kohta just tihti. Lutsja ja Murri saab kuulata ka kell 15.30 Võhma Emersoni tehasest. Sellele tasuta kontserdile on publikul palutud enne registreeruda, saates e-kirja aadressil reg@muusikapaev.ee.

„**Harilikult pärimuse küttes Viljandi saab täna nautida klassikalist muusikat.**“

Samal aadressil kirjutades saab end registreerida ka Mihkel Kirsi korraldatavale muusikaviktoriinile raamatubaaris Romaan. Teadmistepeevõu algab kell 16.

Muusikapäeva kava on kirju ning et 1. oktoober on tänavu sattunud laupäevale, on olukord soodne neile, kes sooviksid ette võtta ühe muusikalise väljasõidu. Kõik Eesti kontserdid on kirjas muusikapäeva veebiküljel. (Sakala)

Enn Siimer on valmis saanud kaks kogu maailmas tunnustatud Vene teadlase Lev Vögtski tõlget, mis avardavad tunduvalt lugeda maailmataju.

ELMO RIIG

PEIBUTUSJAHT

Kuidas põdrapullid tuuri ajada

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Mõni päev tagasi lõi laineid uudis küttidest, kelle hundikari sisse piiras. Mehed olid kiskjad peibutusjahiga segadusse ajanud ja sellega endalgi olemise hõredaks muutnud. Mida aga peibutusjaht endast täpselt kujutab? Looduskülje tandem proovis omal nahal järele.

Midagi pole teha, ka seda lugu tuleb alustada tõsiasjast, et pole hullemat varasest ärkamisest. Ja kell viis hommikul on vara. Tegelikult on ju õõ alles täies hoos ja normaalsed inimesed norisevad tekivirna all. Et aga metsarahva tiptund meist parklasse driftima suunduva bemmimehe moel mööda ei vihiseks, tuleb juba kuuest postil olla.

Kui fotograaf Marko Saarmi kõrvale autosse istun, olen küll üleval, kuid mitte ärkvel. Kuulan tühjal pilgul kindalae ka nuppu jõllitades, kuidas hobijahimees mulle Statoili hommikupaketti põske vajutades kiiret loengut peab.

Paar nädalat nalja

Põhimõtteliselt on asjalood sedasi, et jooksuaeg algab põtradel augusti keskpaigas, aga püssimeestel on lubatud põdrapulle peibutustehnikaga lasta alates 15. septembrist. 1. oktoobrist läheb lahti juba päris põdrajahihooaeg ja siis suunatakse helkurvestis meestest sisse piiratud metsatukkades püssitorud ka emaste isendite peale. Nii aju- kui peibutusjahti võib põtradele pidada 30. novembrini.

Isasloomade peibutamiseks tuleb kütil teha indleva

emaslooma häält, mõistagi. Luban Markole, et jään huviga ootama ja koondan kogu energia silmade lahtihoidmisele.

Peagi selgub, et Viljandi ümbrus on täis kümneid ja kümneid kilomeetreid metsavaheteid, mis Markol kõik kenasti peas. Mina tunnistan juba pärast kolmandat pööret, et olen lootusetult eksinud.

Otsime esimeseks peatuseks värskest mahavõetud metsalangi, sest just sinna armastavat pullid häälituste peale uudistama tulla. Ja kuulevad nad emaslooma kutset umbes poole kilomeetri kauguselt. Seepärast hoiatab Marko, et pärast huiklemist tuleb arvestada paarikümneminutise hiirvaikuses sitsimisega. Ja kus siis hakkavat alles maa müdisema ja oksad ragisema! «Jajah, muidugi,» mõtlen skeptiliselt.

Kui autost välja astume, lööb karge õhk silmavaate pistet teravamaks. Hommikul kodus näitas kraadiklaas viis soojapügalat, nüüd läbi piimja udu punnitava kahvatu päikesekuma valguses on temperatuur langenud kolmele kraadile.

Hommikune meelejahutaja

Paar minutit varahommikuse ilu imetlemiseks ja siis alles hakkab nalja saama. Püüan nüüd kirjeldada, kuidas peibutushäälituste tegemine käib.

Selleks on tarvis sättida käed näole, nagu hakkaksite kohe-kohe aevastama. Nina peab sõrmedega kinni pigistama ja siis häälitsema umbes nii, nagu häälitsetakse mõne väga halva Ida-Saksa pornofilmi finaalis. Hüüatuste seeria tuleb lõpetada tonaalselt langevas joones kulgeva pikemat sorti oigega, samal ajal sõrmedega nina muljades.

Igatahes kui Marko esimese kutseseeria lõpetab, olen mina keele ribadeks närinud

ja kahtlustan, et võisin ka paar tilka püksi lasta.

Tulihingeline jahimees ei lase end labase huumorimeelega klounist muidugi häirida ning kuulatab hüüdude vahel teraselt iga pisematki oksakrõpsatust. Pea liigub tal seejuures nii järskude liigutustega, nagu kehastaks ta kahe pekitüki vahel istuvat näljast tihast.

Pikapeale suudan veidrate hüüatustega ära harjuda ja sätin endagi kuulmise kraadi võrra erksamaks. Kui sedasi kõrvu kikitades ikka pool tunnikest liikumatult seista, kuuled lõpuks iga langevat lehte ning kruusal tugijalga vahetades tunduvad krõbisevad terakesed lausa maavärinana. Isegi omaenda hingamine tundub lõpuks liiga vali, nii et üritad hapniku liikumise võimalikult ühtlaseks ja aeglaseks timmida.

Just sel hetkel, kui aiman avanemas väravaid jahimehe nirvaanasse, sööstab puudelt lendu kaks metstuvi. Kiljatan nagu hiire peale astunud koduabiline, kuid suudan piinliku helikatke sujuvalt kõhatuseks ümber vormistada. Marko teeb, nagu poleks midagi kuulnud.

Põtra ei paista kusagilt. Küll aga märkame mööda metsarada uljalt otse meie poole kalpsavat jänest. «Vanajumal viskas ikka paraja vingerpussi, kui kõrvikul silmad külje peale sättis,» jõuan mõelda. Samal hetkel plõksatab Marko fotoparaat, jänes keerab kanna pealt ümber ja kaob tagasi pimedusse.

Rahulikud superstaarid

Teekond järgmisse vaatluspaika viib piki põlluserva. Sellel täies rahus hommikust söövad kitsed ei lase end päevapiltniku arutust võimlemisest segada. Kõik seitse Jurmala estraadikava artistina udus sumpavat isendit jäävad kenasti pildile. Kokku, muide, püüab kaame-

rasilm sel hommikul mälukaardile üksteist üle keskmise julget kitsese.

Ühtäkki tundub Markole, et ta näeb eemal metsa piiril mingit suuremat looma. Ta pole kindel, kas see on põder või hirv, sestap pargime kiirelt auto. Hetkeks, kui masinast välja astume, on metsaelanik loomulikult kadunud, kuid Marko otsustab jonakalt veerand tundi teeservas turritava kännu otsas seista ja nähtamatut pornofilmi dubleerida. Jälle ebaõnn.

Võiks ju arvata, et stügieses hommikukarguses karastudes uni taandub, aga sooja autosalongis mööda metsateede rägastikku loksudes olen märkamatuks

turvavöö külge rippu vajunud nagu klassikokkutulekult koju sõitev keskeakriisis pereisa. Markole teeb see muidugi nalja. No pole hullu, oleme viigis. Kolmanda vaatluspaiga juurde on kuhjatud suur koorem värskest võetud metsa. Loomulikult peab uljas fotograaf selle otsa ronima.

«Ega kui sa varingu alla jääd, lähen mina lihtsalt autosse magama,» üritan turnijat ähvardada.

Ei mõju. Ei mõju ka naljakad häälitused, mis nende tekitaja kinnitusele on muidu põtru nagu sipelgaid metsast välja meelitanud.

Meie järgmises peatuspaigas keskendub Marko juba loodusfotode tegemisele, kuid päris alla andnud ei paista ta siiski olevat, sest sätib paaril korral käed taas näole.

Järsku kuulen kaugusest mingeid häälitusi. Õnneks ei jõua ma veel suud avada. «Leh-

mad,» nendib Marko kuivalt samal ajal kaamerastatiivi kokku lappides.

Aeg tiksus armutult

Et tõenäolisim ajavahemik põdrapulle trehvata jäävat kuue ja üheksa vahele, otsustame teha viimase katse. Paari-mehe väljavalitud peibutuspaik asub parkimiskohast poole kilomeetri kaugusel teispool metsatukka. Seepärast otsustan sedapuhku masina juurde valsesse jääda. Marko kaob objektiividega võpsikusse.

Aeg muudkui kulub, aga teravsilma ei paista kusagilt. Igav hakkab. Kohe nii igav, et proovin isegi emase põdra armuhüüdu järele aimata, mõeldes ise: «Hea, et keegi ei kuule.»

Samas meenub, et pull pidavat jooksuajal täiesti arutuks muutuma. Silmad vajuvad verd täis ja kui sa ikka eest ära

ei saa, siis põrutab ta sust üle nagu lennukikütust limpsanud teerull.

Kurat, oksad ragisevadki! Kargan autosse nagu nõtkegasell. Metsast väljub pettunult pead vangutav fotograaf.

Sõidame vaikides kodu poole. Ühe teotsa juures pakub Marko, et teeme veel kõige viimase põike. Mis kuradi põike? Minu arvestuste kohaselt oleme juba kusagil Petseri taga...

Jõuame vaevalt kilomeetrikese sõita, kui näeme teeservas maastureid. Markol tõmbub nagu naerule. «Need on ju meie seltsi omad!»

Mehed ongi värskest põdra maha saanud, just tänu sellele samale jaburale häälitsemisele.

«Mnjaa, sugutung tõi kuuli ette. Annaks jumal, et endaga sedasi ei läheks,» mõtlen mõni tund hiljem väliköögis värsket põdramaksa praadides.

Taavi Puru on Lehola jahiseltsi noor kütt, kes alles õpib põdrahäälituste peenemaid nüansse. Peibutusjahi esimesel päeval lasid Puru seltsikaaslased kuldmedalivääriliste sarvedega põdrapulli.

Kui põdrad eelistasid metsasügavusse peitu jääda, siis hommikuudus söögi-poolist otsivad kitsed end kaameraklõpsudest segada ei lasknud. 2 x MARKO SAARM

Esmaspäev 3. oktoober

06.55 Terevisioon
08.55 Kolkakomissar Sophie Haas: Valevorst
09.50 Terevisioon*
11.50 Maahommik*
12.30 Iseolemine (sub)*
13.00 Hommik Anuga*
14.15 Nädalalõpp prantsuse moodi*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13 (Eesti 2010)
17.40 Kolkakomissar Sophie Haas: Valevorst*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Osoon
20.35 Meie inimesed
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.10 Välisilma dokk: Hillary Clinton
23.05 Sild*
00.05 Ringvaade*

06.15 Meie Charly*
07.10 Warneri multimaania
08.00 Reporter*
09.00 Kaunis Dila*
10.00 Lihtsalt Maria*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Sajandi valitsejanna*
13.20 Kuldvillak*
13.50 Meie Charly
14.50 Küladetektiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Lihtsalt Maria
18.00 Kaunis Dila
19.00 Reporter
20.00 Kõik
20.30 Kodutunne
21.30 Naabriplika
22.30 Ühikarotid
23.30 Mõrvaennetajad
00.25 Seadusesilm
01.15 Galileo*
02.30 Reporter*

06.15 Animasarjad
07.35 Armastuse võim*
08.35 Minu köök on parim*
09.50 Kirgecte torm*
10.55 Vaprad ja ilusad*
11.25 Su nägu kõlab tuttavalt*
13.55 Südameasi
15.00 Armastuse võim
16.00 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgecte torm
17.30 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Kuuuurija
20.30 Papad mammad
21.30 Eesti selgeltnägijate tuleproov
23.00 Mf RoboCop
01.20 Kodumaa
02.20 Ameeriklased
03.10 Viimane tõeline
03.30 Kolmas naine
03.55 Kuuuurija*

07.00 Animasarjad
07.30 Tammetõru seiklused* **07.55** Animasarjad **09.00** Ringvaade* **09.35** Eesti lood **10.05** Holby City haigla* **11.05** 4x4. Magadan* **11.35** Nädalavahetus Pariisis* **13.05** Eesti sportlased Rio de Janeiro paraolümpial* **13.35** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase* **15.50** Animasarjad **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba: Külas on kirjanik Wimberg **18.45** Animasarjad **18.55** Uus Tase **19.20** AK (viipek) **19.30** Moistlik või mõttetu **20.00** Maahommik* **20.45** Poolvend **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Plekktrumm **22.20** Kinoklassika: Nürnbergi protsess*

09.00 Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Mitte keegi peale sinu: Dis-tants; Mai; Ivanipäev; Kaastundeaval-dus; Tupsu* **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Kälimehed **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** MacGyver **18.00** South Park* **18.30** Simpsonid* **19.00** Viharavi **20.00** South Park **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Kauboid ja tulnukad **00.00** Puhkus Mehhiikos **01.10** Viharavi*

05.30 Doktor Oz **06.15** Natalia saatuselained **07.00** Trennispikker **07.25** Hommikuvirgutus **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Lastega kodus **09.15** Poiss-mees* **09.45** Kuni surm meid lahu-tab **10.10** Uuel ringil **10.35** Tüdruk nimega Elif **12.30** Keelatud armastus **14.10** Lustakad jalakesed **16.15** Näitlemise meistrikläss* **17.10** Tüdruk nimega Elif **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Suur lotokolmapäev **20.30** Mf Kaks päeva Pariisis **22.30** Poissmees **00.00** Aadam otsib Eevat **01.00** Reporter **01.55** Doktor Oz **02.40** Natalia saatuselained* **03.25** Karm kasva-tus **04.20** Kolm naist paadis

06.30 Tehnikahull* **07.00** Reporter+ **08.00** Viini võmmid* **08.55** Bel Airi prints* **09.50** Hubert & Staller* **10.45** Jututuba **14.00** Eesti kõige-kõige* **14.30** Must nimekirj* **15.20** Bel Airi prints **16.15** Viini võmmid **17.10** Monk **18.05** Must nimekirj **19.00** Eesti kõige-kõige **19.30** Hubert & Staller **20.30** Autosaa-de Grip **21.30** Kriminaalne Ve-nemaa **22.35** Stalini poeg **23.40** Autosaa-de Grip* **00.30** Monk*

Teisipäev 4. oktoober

06.55 Terevisioon
08.55 Kolkakomissar Sophie Haas
09.50 Terevisioon*
11.50 Tähendamis: Usk ja uskmatu-s*
11.55 Prillitoos (sub)*
12.50 Osoon*
13.20 Välisilm*
13.55 Välisilma dokk: Hillary Clinton*
14.50 4x4*
15.20 3 hitti: Rock 2015
15.30 Eesti sportlased Rio de Janeiro paraolümpial*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13 (Eesti 2010)
17.40 Kolkakomissar Sophie Haas*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Vabariigi kodanikud
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Koduigatsus: Uus algus
22.55 Plekktrumm*
23.35 Ringvaade*

06.15 Meie Charly*
07.10 Warneri multimaania
08.00 Reporter*
09.00 Kaunis Dila*
10.00 Lihtsalt Maria*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Naabriplika*
12.30 Kodutunne*
13.50 Heeringas Veenuse öäl
13.50 Meie Charly
14.50 Küladetektiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Lihtsalt Maria
18.00 Kaunis Dila
19.00 Reporter
20.00 Radar
21.00 Krimi
21.30 Siberi võmm
22.30 Chicago tuletõrje
23.25 Mf Saatn
01.05 Subboteja
02.00 Seadusesilm*

06.15 Animasarjad
07.35 Armastuse võim*
08.35 Minu köök on parim*
09.50 Kirgecte torm*
10.55 Vaprad ja ilusad*
11.30 Top Shop
11.45 Kuuuurija*
12.20 Eesti selgeltnägijate tuleproov*
13.55 Südameasi
15.00 Armastuse võim
16.00 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgecte torm
17.30 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Kaua võib!
21.30 Suletud uste taga
21.30 Padjaklubi*
22.30 Tule mulle naiseks
23.00 Mf Palgasõdurid
01.00 Ameeriklased
01.55 Viimane tõeline mees

07.00 Animasarjad **08.15** Lastetuba* **08.35** Animasarjad **09.00** Ringvaade* **10.05** Holby City haigla* **11.05** Plekktrumm* **11.45** Poolvend* **12.35** Kolmveerandsajand ERSOga* **13.26** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase* **15.50** Animasarjad **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba: Kollilugu **18.45** Animasarjad **18.55** Uus Tase **19.20** AK (viipek) **19.30** Tea-duspalavik **20.00** Suurbritannia met-sik loodus: Talv **20.50** Mari Kalkun ja Runorun **21.00** Miranda **21.30** Kul-tuuriuudised **21.35** Eesti lipp üm-ber Kuuba **22.05** dokkaader: Sonita **23.05** Täiuslik meel

07.55 Seitsmesed uudised **09.10** Kodu keset linna* **09.45** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Kauboid ja tulnukad* **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Kälimehed **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** MacGyver **18.00** South Park* **18.30** Simpsonid* **19.00** Viharavi **20.00** South Park **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige nalja-kamad koduvideod **21.30** Mf Tule-jõud **23.30** Puhkus Mehhiikos **00.40** Viharavi* **01.35** Kälimehed* **02.25** MacGyver*

05.30 Doktor Oz **06.15** Natalia saatuselained **07.00** Trennispikker **07.25** Hommikuvirgutus **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Lastega kodus **08.50** Poiss-mees* **09.45** Kuni surm meid lahu-tab **10.10** Uuel ringil **10.35** Tüdruk nimega Elif* **12.15** Top Shop **12.30** Keelatud armastus **14.15** Mf Kaks päeva Pariisis* **16.10** Suur lotokol-mapäev* **17.10** Tüdruk nimega Elif **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Naab-riplika **20.30** Kellega ma küll abiellu-sin? **21.00** Kuninglik hospital **22.30** Poissmees **23.30** Aadam otsib Eevat **00.30** Sõbrad **01.00** Reporter **01.55** Doktor Oz* **02.40** Natalia saatusel lai-ned* **03.25** Karm kasvatus

06.35 Ööliblikad **07.00** Reporter **08.00** Viini võmmid* **08.55** Bel Airi prints* **09.50** Hubert & Staller* **10.45** Jututuba **14.00** Eesti kõige-kõige* **14.30** Must nimekirj* **15.20** Bel Airi prints **16.15** Viini võmmid **17.10** Monk **18.05** Must nimekirj **19.00** Eesti kõige-kõige **19.30** Hubert & Staller **20.30** Autosaa-de Grip **21.30** Mf Pöörane seik-lus Mehhiikos **23.20** Autosaa-de Grip* **00.15** Monk*

Kolmapäev 5. oktoober

06.55 Terevisioon
08.55 Kolkakomissar Sophie Haas: Must meiupeuu
09.50 Terevisioon*
11.50 Plekktrumm*
12.35 Meie inimesed*
13.05 Dok Päike on hea laps
13.45 Äratus!
14.50 4x4*
15.25 Ajavaod. Riigi mehed: Karl Selter*
14.25 Hercule Poirot*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13 (Eesti 2010)
17.40 Kolkakomissar Sophie Haas: Must meiupeuu*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Pealtnägija
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Foorum. Kuidas parandada elu Eestis?
22.40 Mammon: Langemine
23.40 Ringvaade*

06.15 Meie Charly*
07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Kaunis Dila*
10.00 Lihtsalt Maria*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Siberi võmm*
12.30 Radar*
13.30 Heeringas Veenuse öäl
13.50 Meie Charly
14.50 Küladetektiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Lihtsalt Maria
18.00 Kaunis Dila
19.00 Reporter
20.00 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda
21.00 Saladused
21.30 Pilvede all
22.30 Saage tuttavaks
23.00 Rizzoli ja Isles
23.55 Vanga

06.15 Animasarjad
07.35 Armastuse võim*
08.35 Minu köök on parim*
09.50 Kirgecte torm*
10.55 Vaprad ja ilusad*
11.45 Suletud uste taga*
12.50 Padjaklubi*
13.55 Südameasi
15.00 Armastuse võim
16.00 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgecte torm
17.30 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Tõelised Eesti mehed
21.00 Võimalik vaid Venemaal
21.30 Juurdlust viivad läbi sensitiivid
22.35 Kuuuurija*
23.05 Reis Venemaa lõppu – Tšukotka
23.40 Top Gear
00.50 Moodne perekond
01.20 Hawaii 5-0

07.00 Animasarjad **08.15** Lastetuba* **08.35** Animasarjad **09.00** Ringvaade* **10.05** Holby City haigla* **11.05** Eesti lipp ümber Kuuba* **11.35** Kolmveerand-sajand ERSOga* **12.30** Eesti TOP 7* **13.20** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase* **15.50** Animasarjad **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba: Lahedad lap-se **18.45** Animasarjad **18.55** Uus Ta-se **19.20** AK (viipek) **19.30** Tareq Tay-lori Põhjamaa-de kokakunst: Malmö **20.00** AegRuum. Imeline ilm **20.50** Robotex **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Keeluaaja kuningas: Mees, plaan **22.35** Miranda* **23.00** Eesti TOP 7 **23.50** dokkaader: Sonita*

08.10 Seitsmesed uudised **09.25** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Tulejõud* **13.00** Kõige naljakamad koduvideod* **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Kälimehed **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** MacGyver **18.00** South Park* **18.30** Simpsonid* **19.00** Viharavi **20.00** South Park **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Transformerid **23.10** Tüdk-rumme **00.25** Puhkus Mehhiikos **01.35** Viharavi* **02.30** Kälimehed*

05.30 Doktor Oz **06.15** Natalia saatuselained **07.00** Trennispikker **07.25** Hommikuvirgutus **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Lastega kodus **08.50** Poiss-mees* **09.45** Kuni surm meid lahu-tab **10.10** Uuel ringil **10.35** Tüdruk nimega Elif* **12.20** Top Shop **12.35** Keelatud armastus **14.15** Mf Pohma-kas* **16.10** Kodutunne* **17.10** Tüdk-rumme Elif **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Kodutunne **20.30** Mf Pohma-kas **22.30** Poissmees **23.30** Aadam otsib Eevat **00.30** Sõbrad **01.00** Reporter **01.55** Doktor Oz* **02.40** Natalia saatuselained* **03.25** Karm kasvatus

06.35 Rooli võim* **07.00** Reporter **08.00** Viini võmmid* **08.55** Bel Airi prints* **09.50** Hubert & Staller* **10.45** Jututuba **14.00** Eesti kõige-kõige* **14.30** Must nimekirj* **15.20** Bel Airi prints **16.15** Viini võmmid **17.10** Monk **18.05** Must nimeki-ri **19.00** Eesti kõige-kõige **19.30** Hu-ber & Staller **20.30** Autosaa-de Grip **21.30** Dok Võidujooks Kuule **22.30** Dok Stalini eraelu **23.30** Autosaa-de Grip* **00.25** Monk*

Neljapäev 6. oktoober

06.55 Terevisioon
08.55 Kolkakomissar Sophie Haas
09.50 Terevisioon*
11.50 Pealtnägija*
12.40 Vabariigi kodanikud (sub)*
13.35 Tapsus – kõigi asjade mõõt
14.35 OP*
15.05 Elu lugu: Aapo Pukk
15.15 Koduigatsus: Uus algus*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13 (Eesti 2010)
17.40 Kolkakomissar Sophie Haas*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Kahekõne
20.30 ENSV: Rahvamalev
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Kapital
22.10 Ml: Finantsid
22.35 Oleg Pissarenko band. Päriseit
23.35 Üks koorilaul: Where people go*
23.45 Ringvaade*

06.15 Meie Charly*
07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Kaunis Dila*
10.00 Lihtsalt Maria*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Pilvede all*
12.30 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda*
13.30 Heeringas Veenuse öäl
13.50 Meie Charly
14.50 Küladetektiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Lihtsalt Maria
18.00 Kaunis Dila
19.00 Reporter
20.00 Meie aasta Austraalias
20.30 Suur komöödiaõhtu
22.00 Jumal tänatud, et sa siin oled!
22.55 Mf Kampaania
00.40 Mf Saatn*
02.05 Rizzoli ja Isles*

06.15 Animasarjad
07.35 Armastuse võim*
08.35 Minu köök on parim*
09.50 Kirgecte torm*
10.55 Vaprad ja ilusad*
11.30 Top Shop
11.45 Tõelised Eesti mehed*
12.50 Papad Mammad*
13.55 Südameasi
15.00 Armastuse võim
16.00 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgecte torm
17.30 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Kellapid
20.30 Kätemaksukontor
21.35 Evelin*
22.35 Kolmveerand
23.40 Kondid
00.40 Quantico
01.35 Graceland

07.00 Animasarjad **08.15** Lastetuba* **08.35** Animasarjad **09.00** Ringvaade* **10.05** Holby City haigla* **11.05** Eesti lipp ümber Kuuba* **11.35** Kolmveerand-sajand ERSOga* **12.25** ERR.ee uudi-sed **15.30** Uus Tase* **15.50** Hiir Hops **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasar-jad **18.30** Lastetuba: Lahedad lap-se **18.45** Animasarjad **18.55** Uus Ta-se **19.20** AK (viipek) **19.30** Tareq Tay-lori Põhjamaa-de kokakunst: Malmö **20.00** AegRuum. Imeline ilm **20.50** Robotex **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Keeluaaja kuningas: Mees, plaan **22.35** Miranda* **23.00** Eesti TOP 7 **23.50** dokkaader: Sonita*

07.30 Seitsmesed uudised **08.45** Kodu keset linna* **09.15** Kutsuge Cobra 11* **10.15** Mf Transformerid 2: Langenu-te kättemaks* **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cob-ra 11* **15.00** Kälimehed **16.00** Kutsu-ge Cobra 11 **17.00** MacGyver **18.00** South Park* **18.30** Simpsonid* **19.00** Viharavi **20.00** South Park **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Ei. Tohi. Maga-ma. Jääda **23.25** Puhkus Mehhiikos **00.35** Viharavi* **01.30** Kälimehed*

05.30 Doktor Oz **06.15** Natalia saatuselained **07.00** Trennispikker **07.25** Hommikuvirgutus **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Lastega kodus **08.50** Poiss-mees* **09.45** Kuni surm meid lahu-tab **10.10** Uuel ringil **10.35** Tüdruk nimega Elif* **12.20** Top Shop **12.35** Keelatud armastus **14.15** Mf Pohma-kas* **16.10** Kodutunne* **17.10** Tüdk-rumme Elif **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Pilvede all **20.30** Saladuslik ka-dumine **21.30** Kuum jälg **22.30** Poiss-mees **23.30** Aadam otsib Eevat **00.30** Sõbrad **01.00** Reporter **01.55** Dok-tor Oz* **02.40** Natalia saatuselained* **03.25** Karm kasvatus

06.30 Kuldvillak* **07.00** Reporter **08.00** Viini võmmid* **08.55** Bel Airi prints* **09.50** Hubert & Staller* **10.45** Jututuba **14.00** Eesti kõige-kõige* **14.30** Must nimekirj* **15.20** Bel Airi prints **16.15** Viini võmmid **17.10** Monk **18.05** Must nimeki-ri **19.00** Eesti kõige-kõige **19.30** Hu-ber & Staller **20.30** Autosaa-de Grip **21.30** Mf Õigusta-d tapmine **23.30** Autosaa-de Grip* **00.25** Monk*

Reede 7. oktoober

06.55 Terevisioon
08.55 Kolkakomissar Sophie Haas
09.50 Terevisioon*
11.50 Kahekõne*
12.15 Kapital*
12.45 Foorum (sub)*
13.45 Oma kodu*
14.15 Üks koorilaul*
14.20 Ml: Finantsid*
14.50 Oleg Pissarenko band. Päriseit*
15.50 Ilus maa
16.0

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.luik@ajaleht.ee

3:2

Neljapäeval Tallinnas peetud Eesti jalgpallimeistrivõistluste esiliiga kohtumises alistas Viljandi Tulevik 3:2 Infoneti II meeskonna. Eelmises mänguvõorus endale esiliiga turniiri võidu taganud Tuleviku kõik kolm tabamust kirjutati meeskonna kogenuima mängumehe Sander Posti kontosse.

VÕRKPALLUR

Viljandlanna jätkab karjääri jõulumehes kodulinnas

MADIS LUIK
madis.luik@ajaleht.ee

Nädala eest Eesti võrkpallikoondisega Poolast Euroopa meistrivõistluste valikturniirilt naasnud viljandlanna Kristiine Miilen alustab täna oma teist hooaega Soomes WoVo Rovaniemi naiskonnas.

Selle Põhja-Soome klubiga liitus Miilen möödunud aastal pärast gümnaasiumi lõpetamist ning tegi seal üle ootuste eduks hooaja: tõusis Soome naiste võrkpalliliiga põhiturniiri üheks resultatiivsemaks mängijaks. Tänavu sõlmis ta klubiga uue üheaastase lepingu.

«Mõistagi läksin ma eelmisel aastal sinna teadmise, et mul tuleb mänguaja pärast võidelda, end tõestada ja näidata. Läks aga nii, et sain mängida kõigis ametlikes liigamängudes ja enamiku hooajast põhi-koosseisus,» kõneles Miilen.

Üheks naiskonna põhitõetajaks tõusis ta kohe hooaja algul ning tema täita olid nii diagonaal- kui nurgaründaja kohused.

Enne Soome siirdumist vaagis gümnaasiumi medaliga lõpetanud mitmekülgsest andekas Kristiine Miilen põhjalikult, kas jätkata haridusteed või valida sportlaskarjäär. Mõningase kõhklemise järel otsustas ta õpingud tulevikku nihutada ja proovida ära elukutselise võrkpalluri leiva mekk.

Pärast oma esimest aastat profisportlasena tunnistas Miilen, et pole pidanud valikus pettuma. «Mulle tõesti meeldib palli mängida ja treenida. Olen väga rahul ja praeguse elukorralduse juures õnnelik,» kinnitas ta.

Nagu Miilen ütles, on ta üritanud Rovaniemis veedetud ajal ka mõnel kursusel osaleda, kuid see on osutunud keeruliseks, sest enamasti loengute ja õhtuste harjutuskordade ajad kattuvad. «Tänavu kiikan midagi e-õppevõimalustest, aga pole veel otsustanud, millises suunas. Kui Rovaniemis se jõuan, hakkam sellega tõsisemalt tegelema,» lubas ta teispäeval Viljandis asetleidnud vestluses.

Kristiine Miileni koduklubi lõpetas möödunud hooajal Soome naiste võrkpallimeistrivõistluste põhiturniiri ja kogu hooaja samuti viienda kohaga. Ta oli väga lähedal ka poolfinaali jõudmisele, ent kaotas kolme mänguvõidu ni peetud veerandfinaalseerias pärast 2:1 eduseisu LP Kangasala naiskonnale.

«Sellest oli meil kõigil muidugi väga kahju, sest olime eesmärgile lähedal. Soomes annab aga kodusaal tohutu eelise ja meie kaotasime kaks viimast mängu just võõrsil,» rääkis Miilen.

Kodusaaieelise selgituseks ütles ta, et omasid häälkalt toetavat publikut jagub Soomes peaaegu igale kohtumisele. «Ütlus, et toetavast publikust saab väljakul lisamängija, peab seal täielikult paika. Ergutamine annab mängijatele tööpoolest särtsu ja hoogu juurde.»

Samas tunnistas Miilen, et isiklikus plaanis oli möödunud hooaeg nii enda tõestamist kui sportlikkust arengut silmas pidades väga hea. «Loodetavasti suudan tänavu tõusvas joones jätkata. Rovaniemi võistkonna eesmärk on tänavugi pääseda poolfinaali ja loomulikult on sihilul meistrivõistluste medal.»

WoVo Rovaniemi naiskonna tosinna mängija seas on algalval hooajal teinigi välismaalane, Kanadast pärit temporündaja Jazmine White. Võistkonna peatreener on Teemu Mäkipyrö ning mändžer Eesti võrkpallihuvilistele hästi tuttav Pasi Rautio.

Soome meistrivõistluste hooaeg algab 14. oktoobril. Täna peab WoVo aga karikaturniiri esimese ringi kohtumise võõral väljakul Kuusamo naiskonnaga.

«Kuusamoga saame alustuseks päris tihedalt rabeleda: karikakohtumise järel peame temaga kaks kontrollmängu ning ka liiga avakohtumises oleme just temaga vastamisi,» nentis Kristiine Miilen.

Ehkki Rovaniemi naiskond on hooajaks valmistunud juba mõnda aega, liitus viljandlanna nagu teisedki rahvuskoondeste mängijad klubiga sel nädalal.

Eesti ja Soome naiskonnale lõppes Euroopa meistrivõistluste valikturniiri teine ring pühapäeval Poolas peetud omavahelisele mõõduvõitlusele.

«Rovaniemi naiskonnast kutsuti Soome koondisesse kaks naist, kes eri põhjustel sellest võimalusest loobusid, nii et mina olin meie klubist ainus valiktsükliks osaleja,» märkis Miilen.

Rahvusnaiskonna tegemistest kõneldes ütles ta, et tundis mänguajast rõõmu. «Paraku sain kogu tsükli vältel väljakul end tõestada vähem, kui olin lootnud. Miks see nii oli, tuleb treenerite käest küsida.»

Kesksuvest alates on Kristiine Miilen rassinud treeninglaagrites, nii et sportlikus plaanis on ta hooajaks valmis ja kohtumine Rovaniemi naiskonnaga mänguga talle raskusi ei valmista. «Kooseis on peaaegu

19-aastaselt viljandlannal Kristiine Miilenil on seljataga edukas debüüthooaeg Soome võrkpalliliigas Rovaniemi klubi naiskonnas, kellega ta otsustas veel vähemalt ühe aasta koostööd teha. Põhja-Soome oma klubi juurde sõitis ta teispäeval pärast seda, kui oli naasnud Eesti rahvuskoondeste koosseisus Poolast Euroopa meistrivõistluste valikturniirilt.

ELMO RIIG

sama nagu möödunud aastal, kõik on head tuttavad. Meil on seal mõnus tiim – selline, nagu üks võistkond olema peab,» lausus ta.

Ehkki üle ootuste edukas debüüthooaeg Soome naiste

võrkpallimeistrivõistlustel andis viljandlannale lepingu pikendamisel tingimuste seadmiseks mõõdukalt ruumi, näeb ta kaugemas tulevikus end mängimas mõnes tugevamas Euroopa liigas.

«Unistama ju peab. Ma vähemalt soovin end ka mõnes muus liigas proovida. Kõigepealt keskendun aga algavale hooajale. Soome liiga on hõlpsalt suurepärane võimalus.»

Sakala

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: <http://sakala.postimees.ee/>
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär Marge
Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Alvar Aotäht (uudised) 433 0085
Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotoaafid Elmo Riig, Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Tea Raidsalu, Liivia Tohvelmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendajad Piret Holtsmann, Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Reklaamikonsultandid
Astra Saul 433 0061
Marii Matteus 433 0060
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065, Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. Sakala ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Postimees Grupp. Juridiline aadress Gildi t 1, 50095 Tartu. Postiaadress Tartu tänav 8, 71020 Viljandi. Toimetuse käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Postimees Grupp kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas. Tiraaž 8213

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Neljapäeval Viljandis lapsi ei sündinud.

100 AASTA EEST

Sakala,
19. IX (2. X) 1916

Sõjatelegrammid. Lääne väerind. Meie lennumasinad võtsid waenlase vägede seljataha Boruni – Krewo piirkonnas (lõuna-lääne pool Smorgoni) lennu ette ja wiskasid edukalt mitmesse kohta pommisid, mis plahwatusi ja tulekahjusid wastase ladudes sünnitasid. Peale selle wisati pommisid veel wooride, kitsaroopalise jaamide ja automobilide wooride peale. Lennu ajal oli õhuwõitlus, mille järele 4 Saksa aeroplani alla lasksid. Üks meie apparatidest langes peale wõitluse kahe albatrossiga waenlase seisukohade juurde maha.

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kl 9–17, lõuna kl 13–13.30. Tel 433 0062, faks 433 0066, e-post andra.tetsmann@ajaleht.ee. Kuulutuse tellimine internetis http://kuulutus.ajaleht.ee

KINNISVARA

Aitan müüa põllumaad ja metsa väga hea hinnaga. Tel 5620 4096.

Anda üürile 4-toaline keskküttega korter Viljandi maakonnas Päri külas. Lisainfo tel 506 0537.

Müüa 2-toaline korter Männimäel. Tel 5569 4115.

Müüa 4-toaline keskküttega korter Abja-Paluoja. Tel 5556 1365.

Ostan suvila või maja maal. Tel 5695 9744.

Ostan korteri. Tel 5457 5618.

OÜ EstEst PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

ostab PÕLLUMAAD üle Eesti

Parim hind! Kiire tehing!
Tel 509 6173 Andrus

Renoveeritud 2-toal uue kamina ja õhksoojuspumbaga korter, hind 34 900 €. Tel 5340 7930.

Soovin üürida 2–3-toalise korteri Viljandis. Tel 5890 1318.

Soovin üürida Viljandis 2-toalist keskküttega korterit või osta 3-toalist korterit järelmaksuga. Tel 5660 6976.

Viljandi Vallavalitsus müüb alates 10. oktoobrist internetiportaalis osta.ee 1-toalise korteri Ramsi alevikus alghinnaga 7000 eurot. Enampakkumise tingimustega saab tutvuda valla koduleheküljel www.viljandivald.ee/et/vallavaramuuk.

Võtan üürile soodsa korteri/maja Viljandi piirkonnas. Tel 5363 8030.

Üürile anda 1-toal ahikütttega korter Viljandis. Tel 523 7257.

TEENUSED

Ahjud, kaminad, korstnad ja moodulkorstnad, pottsepad. info@ahjuproff.ee, tel 5557 2424.

Asjatundlik korstnapühkija. Helista TahmaToomasele tel 5347 4363.

Autorent. Tel 5618 3621.

Autoromude äravedu, registrist kustutamine. Tel 5363 8030.

Ehitus ja remont. Tel 515 2726.

Carstopis sillareguleerimine 25 €. Tel 508 0337.

Ennustamine ja hea nõu. Helista tel 900 3014, 0,95 €/min.

Fassaadisoojustus- ja katusekatetööd. Tel 5347 0972, merilux-ehitus@gmail.com.

Firmalt kõik üldehitustööd ning korterite ja vannitubade remonditööd. Garantii. Tel 5344 5466.

Katuseehitus, remont. Tel 5377 2909.

Liuguksed ja garderoobid. Abi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel 522 1151. www.nagusul.ee.

Lõõgastav laupäev 16. oktoobril Viljandis. Info tel +372 5687 6286, Jan.

AS ACROPOLIS
EHITAB JA REMONDIB KRUUSATEID JA TRUUE NING MÜÜB

- liiva,
- sõelutud liiva,
- kruusa,
- purustatud kruusa,
- killustikku.

INFO ja TELLIMINE tel 524 1222. e-post kristjan@acropolis.ee

Metallitööd, piirded, trepid. Tel 517 5265.

Mustkunstnik-õhtujuht sünnipäevale. Tel 5344 9894.

Pottsepatööd. Tel 5563 6074.

Pottsepatööd. Tel 5885 5578.

Pottsepp, ka parandustööd. Tel 5841 5196.

Puurkaevude rajamine ja puhastamine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute, süvaveepumpade paigaldus. Tel 502 1279, 526 9604, puurkaevumeistrid.ee.

Rakkekaevude kaevamine, puhastamine ja remont. Rõngaste vahetamine. Tel 557 4792.

Rakkekaevude kaevamine, puhastamine, süvendamine ja remont. Tel 5638 1774.

Salvkaevude kaevamine ja puhastamine. Tel 5679 3951.

Seinad soojaks ja tuultpidavaks termovahuga, maja hind alates 600 €. Süstime seinad soojaks: www.therm.ee, tel 5660 6010.

Soojustamine puistevillaga. Tel 5665 0604, 502 0066.

Torutööd. Tel 5666 0061.

Üldehitus- ja remonditööd. Tel 5694 8039.

Üldehitus, lammutus- ja remonditööd. Tel 5618 3621.

OST

Ostan ääsi ja terasest lauakruus- tangid ning suurema akulaadija. Tel 517 4186.

Metsakinnistute ja raie ost (sobivad ka osaliselt raiutud ja hüpoteegiga koormatud metsakinnistud) Aitame metsakavade koostamisel ja paberite vormistamisel
Tel 525 9788 • harry@grundar.ee faks 443 0376 • Tehnika 15, Paikuse

Vanavara, hõbe. Tel 5649 5292.

MÜÜK

50 cm lepa halupuud. Tel 527 2253.

Halupuud ja kaseklotsid võrgus. Tel 5637 3783.

Kasutatud kodumasinad, muru- traktorid, -trimmerid ja -niidukid, mullafreesid, saed ja muud. Reh- vid 13–19 tolli + paigaldus. Tel 508 6598.

Kuivad pakitud kütteklotsid. Ve- du tasuta. Tel 5383 9215.

Kuiv kask 40 l võrgus, 2,20 € võrk. Vedu tasuta. Tel 5856 9038.

Kuiv kask. Jääk. 40 l 1,80 €. Ve- du tasuta. Tel 5856 9038.

Lehtpuuklotsid ning 30 cm lepp võrgus. Tel 5782 7770.

Märg lepp, kuiv kask. Tel 502 3686.

Müüa 8 mm Premiumi kvaliteet- pelletteid. Pakendatud *big-bag*- kottidesse. Tonni hind 120 €. Transpordivõimalus olemas. Tel 529 5948.

Müüa mahelambaliha poolitatud rümbana 5 €/kg. Tel 5568 4521.

Müüa põranda-, voodri- ja ehi- tuslaudu, eri laiused. Vedu tasu- ta. Tel 506 4651.

Müüa tooreid halupuid, kuivi pa- kitud kütteklotse ja kaminapuid, pelletteid ning puit- ja turbabri- ketti alusel. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa värsket mett 8 €/kg. Tel 5624 5074, Marko.

Otse tootjalt pakitud küttemater- jal: puitbrikett al 129 €, turba- briketid, pelletid, klotsid. Vedu. Tel 506 8501.

Puud 25 cm, 1,80 € kott. Tel 5343 0006.

Sõelutud muld. Tel 5551 3306.

Toores lepp 25 €, poolkuiv 26 €, kask 29 €, kuiv lepp 32 €, kuusk 30 €. Tel 5669 6972.

ÄRA ANDA

Kasutatud väike eterniit. Tel 5551 7016.

Ära anda sõnajalg ja teisi toailli. Tel 5306 1704.

KASUTATUD ASJAD

Antiigi, märkide, müntide, marki- de, postkaartide, raamatute, ku- jukeste, maalide, nõude, kuld- ja hõbeesemete, ehete, mänguasja- de, armeega seotud esemete ja mitmesuguse vanavara ost. Tel 5566 3939.

Müüa 2 heliplaadi kappi, 25 €/tk. Tel 5365 4912.

Müüa 2 kasutatud Veluxi katu- seakent mõõtudega 780 x 980 mm, 65 €/tk. Tel 5365 4912.

Müüa helepruun TV-laud, 15 €. Tel 5692 0422.

Müüa kuus puitakent (3 klaasi- ruutu, mõõdud 51×138×4 cm), hind 50 €. Tel 5692 0422.

Ostame Eesti kõrgeima hinnaga tsaariaegseid kuldünite: 5 rbl – 160 € ja 10 rbl – 360 €. Tel 5669 3386.

Ostan vanu raamatuid, toidunõu- sid, maale, mööblit, sõlgi, mün- te, paberraha, postkaarte, foto- sid, kellasid, märke, medaleid jm. Tel 5829 9810.

Müüa kasutatud prille (+4; +1,50; +1,75; +1). Tel 5839 7955.

Ostame kõrgeima hinnaga Eesti kroone (paberrahsid), maksame 10% kõrgemat hinda kui Eesti Pank. Tel 5669 3386.

Ostan vanu mün- te, paberraha, märke, medaleid, ordeneid, laua- hõbedat, ehteid, fotosid, post- kaarte, raamatuid, lauanõusid, portselankujakesi, graafikat, maale ja igasuguseid muid vanu asju. Tel 517 4050.

Ostan vanemat elektroonikat: lintmakke, vanu raadioid, lintma- ki linte, plaadimängijaid, vi- nülplaatte jm. Pakkuda võib mit- mesuguseid vanu seadmeid. Tel 5689 2498.

Ostan veneaegseid esemeid: raa- matuid, kellasid, rinna- märke, ra- hasid, mänguasju, mööblit, lau- nõud, lampe ja valgusteid, doku- mente ja trükiseid, muusikariis- tu, raadioaparaate, fototehnikat, mõõduriistu ja palju muud. Kõik vana huvitab! Tel 5872 5458.

HAUAKIVID
ALLAHINDLUS KUNI **-30%**
POLEERITUD SERVADEGA MATUSEPLAAT 40x25x3cm KOOS NIMEGA **60 EUR**
Kivide paksus alates 10 cm
TARTUS Ringtee 19
VALGAS Vabaduse 16
Tel: 7671154, 56221099
www.hauakivi.ee
SUUREM VALIK + SOODSAM HIND

Ostan Saksa tääknua, kiivri, vöö- rihma, vormi ja Eesti Vabadussõ- ja märke, medaleid, käiseline, raamatuid jms. Tel 5665 5551.

Ostan raamatu «Oikumeeni ää- rel» sarjast «Seiklusjutte maalt ja merelt» (kuni 50 eurot). Tel 5669 3386.

Ostan nõukogudeaegse või veelgi vanema ümmarguste või ovaalse- te kividega merevaigust kee, maksan kuni 600 €. Tel 5871 0351.

Ostan veneaegseid ja vanemaid ehteid: merevaigust kaelakee (hind kuni 700 eurot), sõled, prossid, sõrmused, käevõrud, va- nad kuld- ja hõbeehet. Huvita- vad ka vanad raamatud, mööbel, nõud, kujud, maalid ja palju muud. Teen hea pakkumise ja aus asjaajamine. Tel 5639 7329, Liina.

Võtame müüki korralikke rõi- vaid ja jalanõusid. Turu t 6, tel 5686 9609.

Maga vaikselt, puhka rahus – südamed on Sinuga... Mälestuste päiksekullas jääd Sa ikka meiega.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallis abikaasa, isa, vend, vanaisa, onu ja äi

VIKTOR VAIN

11. IX 1946 – 29. IX 2016

Valusas leinas abikaasa, tütreid ja poeg peredega.

Ärasaatmine esmaspäeval, 3. oktoobril kell 12 Viljandi krematooriumis.

On lahkunud kauaaegne hea sõber

LEILI KONSAND

Sügav kaastunne lähedastele.

Leinavad Nelli, Milvi, Marge, Asta, Maie, Anneli ja Vello.

Vaikus ja rahu on sinuga, toredad mälestused meiega...

Siiras kaastunne lähedastele

TÕNU KAASIKU

kaotuse puhul.

Vallo perega

Südamlik kaastunne Greedale lastega kalli

TÕNU KAASIKU

kaotuse puhul.

Harri ja Eda

Sügav kaastunne lähedastele

TÕNU KAASIKU

kaotuse puhul.

Perekond Väli

Südamlik kaastunne Kaijale perega kalli

TÕNU KAASIKU

kaotuse puhul.

Käthliin ja Ege-Getter

Toredat lapsepõlvesõpra ja naabrit

TÕNU KAASIKUT

jäävad mäletama ja avaldavad siirast kaastunnet Greedale ja lastele Helle ja Leela.

Mälestame Viljandi linna head koostööpartnerit

TÕNU KAASIKUT

Avaldame kaastunnet lähedastele.

Viljandi linnavalitsus

Mälestame

TÕNU KAASIKUT

Avaldame kaastunnet Kaijale ja Ravenile isa ja vanaisa surma puhul.

Pavlo ja Sirje

See oli palju aastaid tagasi, kui õpetust sa jagasid...

Kallist õpetajat

LEILI KÕRGESAAR-ARU

mälestavad ja avaldavad kaastunnet lähedastele Kolga- Jaani kooli 1972. a lõpetanud.

Avaldame siirast kaastunnet kõigile lähedastele armsa

AIN ADAMSONI

kaotuse puhul.

Milvi, Helju ja Heino

Mälestame oma kuldvara

SILVER SÄGA

ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Mulgi mälumängu võistkond Võrtsu Veerest

Mälestame

LEENART STRASTINIT

2. X 1941 – 20. XII 1994

75. sünniaastapäeval.

Abikaasa, tütar ja poeg perega

Miks ometi lahkusid me juurest...

Kallist

KEVON KÜTTIMIT

25. II 2002 – 1. X 2012

mälestavad 4. surma-aastapäeval ema, vennad Keit, Kait, Mikk, Kevin, Keven, Karol-Kelvin ja vanavanemad.

Mälestame kallist venda

VIKTOR VAINI

Südamlik kaastunne Raissale lastega.

Õed Sirje ja Viive isaga

Südamlik kaastunne Riinale ja Enrile isa ja vanaisa

HARRI JÕGILA

surma puhul.

Heli ja Piia peredega ning Priit

Maga vaikselt, puhka rahus, südamed on sinuga. Mälestuste päiksekullas jääd sa ikka meiega.

Teatame kurbusega, et on lahkunud

LEILI KONSAND

30. VI 1938 – 29. IX 2016

Leinavad omaksed.

Ärasaatmine pühapäeval, 2. oktoobril kell 13 Karksi-Nuia kultuurikeskuse sinisest saalist Arumäe kalmistule.

VILVO AUTO - TEILE PARIM!

VEOAUTODE JA HAAGISTE

- REMONT • HOOLDUS
- TAHHOGRAAFIDE TAATLEMINE
TEL 435 4552, 510 5131
- VARUOSAD • VEOAUTODE DIAGNOSTIKA
TEL 435 4555, 520 4656

METSAVEOAUTODE JA HAAGISTE
PEALISEHITUSTE, TÖSTUKITE JA
TARVIKUTE MÜÜK

HÜDROTÖSTUKID
LOGLIFT, JONSERED, EPSILON
HAAGISED BRIAB, NÄRKO, JYKI
MÜÜK TEL 435 4556, 503 0959

VilvoAuto

VARUOSADE KAUPUS
REINU TEE 31 VILJANDI
TEL. 435 4222, 505 6057

OJA TEE 5B,
VILJANDI
Avatud
E-R 8-17
WWW.VILVO.EE

hansacandle

for atmosphere

Hansa Candle AS pakub tööd

PERSONALISPETSIALISTILE

PEAMISED TÖÖÜLESANDED:

- personali valik ja värbamine, personaliarvestuse ja dokumentatsiooni korraldamine, nõustamine personali- ja töösuhteküsimustes;
- töötervishoiu- ja töökaitseküsimused, töökaitsevahenditega varustamine ja nende kasutuse kontroll, sissejuhataja instrueerimine, juhendamine;
- töö- ja puhkusegraafikute koostamine, tööajatabelite vormistamine, töölehtede kontroll;
- personali arendus- ja koolitustegevuse koordineerimine.

KANDIDAADILT OOTAME:

- probleemide lahendamise oskust, otsustusvõimet, suhtlemisoskust, täpsust, korrektsust ja kohusetundlikkust;
- tööseadusandluse tundmist, arvutioskust;
- korrektset eesti keele oskust, inglise ja vene keele oskust suhtlustasandil.

KASUKS TULEB varasem personalitöö kogemus.

Väga oluline on optimistlik mõttelaad, valmisolek ettevõtte muudatustega kaasa minnes ka teisi toetada ning oskus saada ettevõtte töötajate usaldusisikuks.

PAKUME:

tööd huvitavas ja arenevas rahvusvahelises ettevõttes, motiveerivat tasu ja ettevõtte lisasoodustusi.

Kandideerimiseks saata CV ning kaaskiri koos palgasooviga hiljemalt 14. oktoobriks meilil personal@hansacandle.com, märgusõna "personalispetsialist".

oü **AVOVIL**

Oleme avatud
E-R 9-18, L 9-15
P suletud

Avovil OÜ on asutatud aastal 1996. Ettevõtte põhitegevus on jaekaubandus, autode hooldus ja remont, rehvitööd (kuni 52"), väiketehnika müük, hooldus ja remont, hüdrovoolikute valmistamine.

**Pakume tööd
AUTOTEHNIKULE,**

kes hooldab ja remondib mootorsõidukeid.

Kandidaadilt ootame:

- täpsust ja tehnilist taipu;
- kohuse- ja vastutustunnet;
- ausust, iseseisvust ja pingetaluvust;
- oskust töötada meeskonnas;
- valmidust erialasteks koolitusteks.

Kasuks tuleb eelnev autoremonditöö kogemus.

Omalt poolt pakume:

- tööd arenevas ettevõttes;
- häid abivahendeid;
- nooruslikku meeskonda ja positiivset töökeskkonda;
- konkurentsivõimelist ja tulemustest sõltuvat palka;
- ametikoolitusi.

Töökoht Põltsamaal.

Kandideerimiseks saata CV koos palgasooviga info@avovil.ee või tulla kohapeale Põltsamaale Viljandi mnt 22.
Lisainfo tel 504 7999, 524 9743.

Metsä Forest Eesti AS

ostab kasvavat metsa, metsamaad,
palke ja paberipuitu, küttepuitu ja
raidmeid

Tel 509 0200, 511 8671
e-post eesti@mitsagroup.com

Metsä

Tule õpi meil
autojuhtimist!

alustab
11. oktoober
kell 17.00
Leola 15a

Lisateave:
autokool@vikk.ee • 507 9412

Registreeru
autokool.vikk.ee

B-kategooria kursused

Valmistame kvaliteetsest toorainest
vastavalt tellija soovile

**MAGUSAID ning
SOOLASEID TORTE**
(ka teematordid) ja
KOOKE

*Kaunistame teie
pidulaua koos!*

Info telefonil 5618 6709 või
Facebookis Heleni Tordituba

• Ostame METSAKINNISTUID
• Ostame PÕLLUMAAD

Küsi hinda! Teeme pakkumise!

Pärnu, Papiniidu 5, Sillakeskus
tel 447 7900, 528 5263
info@mitsagrupp.ee

Eesti ettevõtte aastast 1996

OSTAME
kasvatavat metsa,
metsa- ja põllumaad

Ülestöötamine ja vedu

Tel 503 3379, 527 8119
kristo@okmets.ee
www.okmets.ee

■ Puurkaevude, küttegaevude
puurimine, puhastamine,
projekteerimine

■ Septikute müük ja paigaldus
■ Kanalisatsiooni- ja veetrassi-
tööd

■ Süvaveepumpade
müük ja paigaldus

Tel 521 7415, 504 2999
www.BaltiPuurkaev.ee

BaltiPuurkaev

**TOIDUKARTULID
SÜRGAVEREST**

20 kg võrkkott 5 €
Müük Sürgavere
kartulihoidlas.
Info tel 515 9244

SRS Kaubandus OÜ

**OSTAME
PÕLLUMAAD**

(võib olla koormatud rendilepinguga)
Maamüüjal võimalik jääda rentnikuks!

Pakkuda võib ka koos
metsa ja hüpoteegiga
PARIM HIND! KIIRE TEHING!
tel 506 9600 | ott@apslund.ee

KÕIK

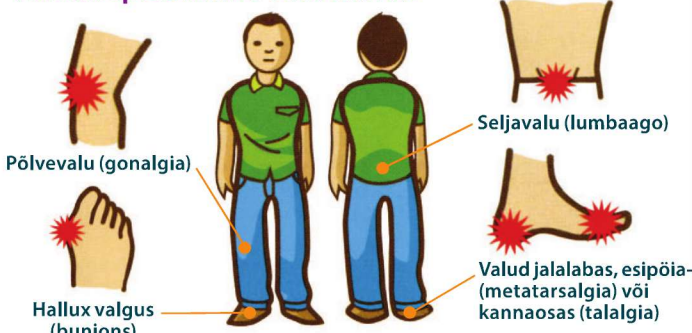
Sakala kuulutused loetavad ka digilehes
www.sakala.ajaleht.ee

Igal ajal igas kohas ...

Kes peaksid esmajärjekorras pöörduma
jalaravispetsialisti poole?

Teatud spetsiifilise valu korral:

VASTUVÕTT:

Viljandis
Viljandi haigla,
Pärna tee 3
13.10
03.11
24.11
15.12

Eelregistreerimine
tel 655 6326

EESTI ORTOOSIKESKUS OÜ Eesti Ortoosikeskus, Türi 6, 11313 Tallinn. Tel 655 6326, www.ortoosikeskus.ee

EESTI METSANDUSETTEVÕTE AASTAST 2001

EESTI METSNIK

Metsameister üle Eesti

**Hooldusraided
Uuendusraided
Raietööd ja transport**

**Metsamaa ost
Kasvava metsa ost
Metsamaterjali ost**

Metsaomaniku nõustamine

TEIE METSAMEISTER *Eesti Metsnik*

info@eestimetsnik.ee tel 50 700 45 www.eestimetsnik.ee